స్వీయపీఠిక, రెడ్డిరాణి పత్రికలనుండి పునర్ముద్రణము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీహయగ్రీవాయనమః

శ్రీవేణుగోపాలభక్తలీలామృతలహరీ గ్రంథనిలయము.

షష్టమపుష్పము అను

శ్రీరామచంద్ర శతకము.

గ్రంథకర్త.

బాలబ్రహ్మచారి సహజకవియునగు

వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారు.

పరిష్కరించినవారు మొగటూరు నివాసులగు

శ్రీ జినపనీని వెంకటాద్రిరాజు ఈ సూర్యనారాయణరాజుగారలు

నరసాపురము

సీతారామా ముద్రాక్షరశాలయందు ఆరవిల్లి గ్రామనివా

సియు కీ॥ శే॥ వెలగల వీరెడ్డిగారి ధర్మపత్నియు నగు

వెలగల వెంకమ్మగారి ద్రవ్యసహాయముచే

ముద్రింపించి ప్రకటింపబడియె

 1930 [వెల ప్రతి 1కి రు. 0—2—0

అచ్చుతప్పుల పట్టిక

పుట.	పంక్తి.	తప్పు.	ఒప్పు.
5	20	తప్పుకొలుబవల్లి	తప్పుకొనుబవల్లి
6	1	ధర్మములల	ధర్మములల
6	12	యంబుజాక్షి	రయంబుజాక్షు
7	6	గావవేగమే	గావవేవేగమె
7	23	నాపదల్నంట	నాపదలోనంటి
8	8	పరులన్ స్తుతించుట	పరులనుతించుట
	9	సమ్మపుల	సమ్మఫల
	12	సకలవిధమునిన్	సకలవిధములచేకనిన్
9	7	కాంచమంటిని	సంచమంటిని
	12	కరిరాజవదనన్	కరిరాజవరదనన్
	24	దుష్కీర్తులెల్ల	దుష్కీర్తులెల్ల
14	67	దరిదాటి	దరుదాటి
17	3	తిరుగుచుండు	తిరుగుచుండ
20	7	శ్రీ భీరునకేగు	శ్రీకభీరునకెగ్గు
	17	ఘోచించి	ఘోషించి
21	12	నన్నెలవకున్న	నన్నేలకున్న
23	17	ధుర్వ్యదాడి	ధుర్వుడాడి
24	3	నీగుణ్యాభవంబు	నీగుణ్ణానభవంబు
26	14	గనినామ	గనీనామ
31	2	కృపతులిడు	కృపనువిడచి

స.రా:— ఇంకను అచ్చుతప్పులు గలవు. రెండవ కూర్పులో సవరించబడును..

కృతజ్ఞత.

ఉ॥ శ్రీరఘువంశమందుధర । జెన్నుగనుద్భవమొందె శిష్టులన్ ।
చేరగ నీచదైత్యులను । జెండినజానకినాథు దేవుడున్ ।
ధీగతతోడ సత్కృపను । శ్రీనిధి వెలగల వెంకమాంబకున్ ।
గారముతోడ నాయువును । కల్మిని హెచ్చుగనిచ్చు గావుతన్ ।

గీ॥ దశరథాత్మజు నామంబు తనివిదీర । పఠనజేయుచు తనభక్తి ప్రబలజేయ ।
రామచంద్రుని శతకంబురయముతోడ । వెల్లడింపగ తోడ్పడె వెంకమాంబ ॥

సీ॥ పెద్దతటాకంబు ప్రీతితో త్రవ్వించి । పేరుగాంచిన రాచ । నూకమాంబ ।
బంగారుగోధుమను । భక్తిచేవారుకిచ్చి । రహెఖ్యాతి నొందిన । గంగరాణి ।
ధవుని పేరిటగుడుల్ । ధరణిపై నిల్పియు । మెప్పుగాంచినవీర । కుప్పమాంబ ॥
బీదల పెండ్లిండ్లు । ప్రీతితో చేయించి । శిష్టులరక్షించు । చెల్లమాంబ ।
ఆకొన్నవారల । కన్నవస్త్రములిచ్చి । బహుఖ్యాతిబడసిన । బంగరాంబ ॥

గీ॥ అట్టివారలకన్నను నమితకీర్తి । గాంచనెదనెంచి ప్రీతిని గ్రంథప్రకట ।
నమునుబూనెను వెలగలనవలయనగ । వినుతసుగుణ కదంబ శ్రీవెంకమాంబ ॥

సీ॥ పతితపావన భక్త । పరలోకమునకే । బ్రహ్మసర్వపవిత్రంబు బరపునట్టి ।
గానరామాయణం । కదుభక్తిచేతను । నలితంబుమదినుతి । సల్పునట్టి ।
దైవభక్తులకెల్ల । దాసోహమిడిశక్తి । కొలదిగ దానంబుగూర్చునట్టి ।
బీదసాదలగన్న ప్రీతితో దరిజేర । అన్నవస్త్రములిచ్చి నాదరించు ।

గీ॥ నట్టి వెలగలస్త్రీతిలక మనగబరగి । ధవుడు వీరడ్డిఖ్యాతిని ధరణినిల్పు ।
వెంకమాంబను ధరణిలో వినుతిజేయ ఆదిశేషునికైనను నలవియగునె ।

గీ॥ విభుధగుణగణి వెలగల వెంకమాంబ । కాయురారోగ్యమైశ్వర్యమవని హెచ్చి ।
దైవకృపబడసి పరదానధర్మములను । జెన్నుమీరగ విరివిగా జేయుగాత ॥

మార్టేరు పంచకం.
పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

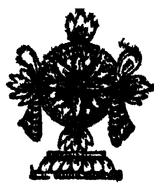
ఇట్లు,
వెలగల సుబ్బారెడ్డి.

పోషకులు, వెలగల వెంకమ్మగారు.
కీ॥ శే॥ వెలగల వీరెడ్డిగారి సతీమణి, ఆరవిల్లి.

శ్రీహయగ్రీవాయనమః.

శ్రీ రా మ చ ంద్ర శ త క ము.

సీ॥ శ్రీరమావరసుర ♦ సేవితాసురహార ♦ కరుణాలవాలశ్రీ గానలోల। సాకేతపురవాస ♦ సత్యవాక్పరిపూర్ణ ♦ పురహరాసుర హార ♦ పూర్ణనిపుణ। తాటకి సంహార ♦ దానవాంతకమేటి ♦ సీతా మనోహార ♦ శ్రీరమేశ। అహల్య రక్షణా ♦ యాశ్రిత ♦ పాలనా సద్గుణజాలశ్రీ ♦ సారసాక్ష॥

గీ॥ తాపసస్తోత్ర ♦ ధరణీశ ధర్మశీల ♦ పుండరీకాక్షరఘు పూర్ణచంద్ర। సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసా ద్రి మార్తేరు ♦ రామచంద్రా॥

సీ॥ శ్రీహయగ్రీవ యా ♦ శ్రీరామచంద్రుపై ♦ బలుకజొచ్చితి సీస ♦ పద్యములను। యతిగణప్రాసముల్ ♦ మితిని నే నెసగను ♦ అ మరనిఘంటువు ♦ లసలెమెరుగ। పంచకావ్యములను ♦ పఠియింపగా లేదు ♦ నీతిశాస్త్రమెరుగ ♦ నీదుకృపను। వ్రాయబూనితినాదు ♦ వా క్కు వనివసించి ♦ పల్కించు బాగుగా ♦ పరమపురుష।

గీ॥ నెరసులుండిన ♦ నాపైని నెనరునుంచి ♦ దిద్దిరక్షింప భారంబు [illegible]। సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్రమా ర్తేరు ♦ రామచంద్రా॥ 2

సీ॥ ఆదినారాయణా ♦ యండజవాహనా ♦ శ్రితజనపాలనా ♦ చిత్త
యనుచు। సతతంబు ♦ నినుమదిన్ ♦ సన్నుతించుటకంటె ♦ యితరవిద్య
లనేర ♦ నిందిరేశ। నీదయామృతముచే ♦ నేరచించితిగాని ♦ నాప్రజ్ఞ
గాదయ్య ♦ నళినసేత్ర। బల్కువాడవునీవె ♦ పల్కించువాడవు ♦ వి
నువాడవునీవె ♦ విమలచరిత॥

గీ॥ గాన నీశతకమునందు ♦ కలుషములను ♦ బాపిసమకూర్చుగణ
యతిప్రాసములను। సుబ్బరాడ్వంరదాహరీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణ
సాంద్రిమార్ట్రేరు ♦ రామచంద్ర॥ 3

సీ॥ శ్రీరామచంద్రనీ ♦ సేవచేతహరుండు ♦ పాపముల్లోనుండి
బాసిమరియు। పార్వతికిని నది ♦ బాగుగాబోధించ ♦ సతిపతులిద్దరు
చక్కగాను। భక్తిచేతను నిన్ను ♦ పఠియింపుచుండిలన్ ♦ కాశీపురంబున
ఘనముగాను। శిష్టులకునునది ♦ జెప్పుచుండియువేగ ♦ నీసన్నిధికివారి
నేర్పుతోడ॥
గీ॥ బంపుచుండురుయనుచిలన్ ♦ భక్తులెల్ల ♦ నిన్ను వేడ్కతోస్మ
రియించు ♦ నిగమవినుత। సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురను తేంద్ర ♦ రమ్య
గుణసాంద్ర ♦ మార్ట్రేర రామచంద్ర॥ 4

సీ॥ శ్రీరమ్యగుణగణా ♦ శీలకృపావాల ♦ రావేలఈవేళ ♦ రఘు
కులేంద్ర। శ్రీరమావరమానీ ♦ సేవితశ్రీధరా కాపాడవేనేడు ♦ కరుణ
సాంద్ర। నారాయణాచ్యుత ♦ నరహరికేశవా ♦ వరములొసగుద
యా ♦ వార్ధిచంద్ర। వాసుదేవాకృష్ణ ♦ వామన మాధవా ♦ పోషిం
చరా సర్వ ♦ భువనచంద్ర॥

గీ॥ కరుణజూడర ♦ పాపచీకటికిచంద్ర ♦ నమ్మియుంటినిరాసీత
నయనచంద్ర। సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మార్ట్రేరు ♦ రామచంద్ర॥ 5

సీ॥ శ్రీరామచంద్ర ♦ నీసేవజేయుచునుంటి కాపాడిరక్షించ ఘ
నుడవీవె। ఈవెబ్రోవకయున్న నికనాకు దిక్కెవ్వరున్నారు గావరా

కన్న తండ్రి! పాహిమాంయని ద్రౌపతినిన్న వేడగా వలువలునివ్వవా వాసుదేవ! అటులనాకిపుడు నీవభయప్రధానంబు ♦ నిచ్చిరక్షించరా యిందిరేశ॥

గీ॥ నీవునభయంబునివకున్న నిన్న వదల ♦ గానకరుణతోరక్షించు కంసహరణ! సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్టేను రామచంద్ర॥ 6

సీ॥ సీతామనోహరా శ్రీరామచంద్ర ♦ మావరము లిమ్మిక్ష్వాకు వంశరత్న! దశరథాత్మజరామ ♦ దానవాంతకశూర ♦ దయజూడరా సర్వదైవరత్న! అయోధ్యాపురివాస ♦ యండజవాహనా ♦ యిలసం యమిహృదయరత్న! మారుతినినుత శ్రీ ♦ మాధవాశ్రీధరా సాకరావేదాంతశాస్త్రరత్న॥

గీ॥ జూపుమికనైనకృపసర్వసుజనరత్న ♦ నైరమేలనురా దయా వార్ధిరత్న! సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా ట్టేరు రామచంద్ర॥ 7

సీ॥ శ్రీరామమహిమలు ♦ జింహతోడనునిట్టి ♦ దనిజెప్ప నెవ్వరి కలవిగాదు! సర్వరోగంబుల ♦ సంహరించియువేగ ♦ సంసారబంధము ల్సడలజేయు! సకలాపదలునొగి సమసిపోవగజేసి ♦ దారిద్రదుఃఖ ముల్ తరిమివేయు! శత్రుజనులబట్టి ♦ సంహరించియుసర్వ ♦ చిక్కు లజీల్చియు చెదరగొట్టు॥

గీ॥ సర్వమైశ్వర్యములనిచ్చి సాకు రామ ♦ నామమొసగని దేవి యు భూమిలేదు! సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణ8 సాంద్ర మాట్టేరు రామచంద్ర॥

సీ॥ విపులసర్పంబుల ♦ విషమెక్కినాక్షుద్రదేవతుల్ ప్రార్థించి దింపవచ్చు! యేలాటిరణమైన ♦ లీలగా ! వైద్యులుమందుచే దానిని మాన్పవచ్చు! యెట్టిపిచ్చైననుగట్టిగాదానిని ♦ దివ్యౌషధములచే దింపవచ్చు! రోగములేవైన ♦ వేగౌషధంబుచేవాసిగా నవి బాపవచ్చు నిలలో॥

గీ॥ గాని సంసారసర్పంబుగరువ పీటి ♦ చేతవశమౌనె నీస్మరణచేతగాని
సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర ♦ మాట్రేరు
రామచంద్ర॥

సీ॥ శ్రీరామచంద్ర ♦ నీసేవామృతంబుచే ♦ భవబంధములనెల్ల బా
పవచ్చు। జయరామచంద్ర నీ ♦ స్మరణామృతంబుచే ♦ దోషంబులన్ని
పోద్రోలవచ్చు। భద్రాద్రిరామ నీభజనామృతంబుచే ♦ క్రూరశత్రుల
నెల్ల ♦ గొట్టవచ్చు। రఘువంశచంద్ర । నీరామమంత్రముచేత
కాలునిదూతల ద్రోలవచ్చు॥
గీ॥ అవని నీనామభజన చేయుటలవిగాని ♦ పరమపదవిని సూటిగా
బడయవచ్చు। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 10

సీ॥ దశరథాత్మజ నీదు ♦ దయయనుసుధచేత ♦ భోగభాగ్యంబులు
పొందవచ్చు। కౌసల్యసుత నీదు కరుణామృతంబుచే ♦ సంసారకృత్యము
ల్సలుపవచ్చు। రఘురామచంద్ర ♦ నీరమ్యపాదామృతమున్ ♦ ఘనకా
ర్యములనెల్ల ♦ గడపవచ్చు। యినవంశచంద్ర నీ ♦ యిష్టమన్కృపచేత
పరమభక్తులపొందు ♦ బడయవచ్చు॥

గీ॥ గాని నీకృపలేకున్న ఘనశివాది ♦ దేవతులకైన ♦ నలవియే దివిజ
వినుత। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాట్రేరురామచంద్ర॥ 11

సీ॥ శ్రీరామయని సిన్న ♦ జిహ్వతోడను నొక్క ♦ సారిస్మరించు స
జ్జనులుయొక్క। నూటొక్కకులములు ♦ నేకైనపదవికి జేరుచునుండగా
శిష్టజనులు। ఒనర రెండవసారి ♦ నోర్పుచేతనునిన్ను ♦ రామచంద్రా
యనిరయముగాను। భజియించువారల ♦ భాగ్యంబునిలలోన ♦ వది
యింపశక్యమే వాసుదేవ॥
గీ॥ అనిశ మీనామమదినెపుడంటియున్న ♦ వారి మహిమిట్టిదని ♦
జెప్పవశమె జగతి। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాం
ద్ర ♦ మాట్రేరురామచంద్ర॥ 12

సీ॥ శ్రీరామచంద్రనిన్ జింహాత్రో । స్మరియించువారిపాపములెల్ల వదలిపోవ। జయరామచంద్రనిన్ ♦ జగతిపై ధ్యానించు ♦ వారికష్ట ములెల్ల వదలిపోవ। రఘురామచంద్ర నిన్ రాత్రిపగలు దల్చువారల భవములువదలిపోవ। హా రామచంద్ర నిన్ యనిశంబుస్మరియించు వారి శత్రువభీతివదలిపోవ॥

గీ॥ నిత్య మీనామకీర్తనల్ నేర్పు తోడ ♦ జేసిజపియించు వారల జెప్ప తరమె। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్రమా ట్రేరు రామచంద్ర॥ 13

సీ॥ శ్రీరామచంద్రుని సేవించుచుండిన ♦ మోక్షంబులర చేత మొన యుచుండు। హారామచంద్రుని యనిసంబు వేడిన ♦ అష్టయైశ్వర్యము లంటియుండు। జయరామచంద్రుని ♦ జపముగావించితే సకలకృషులు వానిసరసనుండు। రఘురామనామంబు రసము సేవించితే నిఖిలరోగము లెల్ల నీల్గియుండు॥

గీ॥ రామనామంబు జపియించి రహినిబుధులు ♦ భోగభాగ్యముల్ పరమునుపొందిరిలలో। సుబ్బరాడ్వరదహారీసురను తేంద్ర ♦ రమ్య గుణసాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 14

సీ॥ రారాజువైబుట్టి రాజ్యమేలగవచ్చు ♦ కొండలన్నియుపిండి గొట్టవచ్చు। సౌందర్యవతులైనసతులగూడగవచ్చు ♦ బలులైనసుతు లను బడయవచ్చు। సకలవేదములను ♦ జదివిచెప్పగవచ్చు షట్శాస్త్ర ములుపఠన్ సల్పవచ్చు। తప్పాలలనల్లి ధనము గైకొనవచ్చు ♦ యెల్ల మంత్రములు పఠింపవచ్చు॥

గీ॥ గాని నినుజేరుమంత్రంబుగాంచి వేగ ♦జపముచేయుటసాధ్య.బు జగతిపైన। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసుగను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణ సాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 15

సీ॥ శ్రీరామరఘురామ సీతామనోహరా ♦ భారమా నదుబ్రోవ బ్రహ్మజనక। నీకుభారంబైన నీకంటెఘనులెవ్వ ♦ రిలలోన జూడగా యుందిరేశ। దుష్టులశిక్షింప శిష్టులరక్షింప ♦ కౌసల్యగర్భమున్ ఘన

ముగాను| మానుషాకారమున మహిమీఁదజన్మించి ♦ సకలధర్మముల లసాకినాడ||

గీ|| వట్టివాడవునన్నొక్కనాదరింప ♦భారమనినను నగరె నిన్ భక్తులెల్ల| సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మార్త్యేరురామచంద్ర|| 16

సీ|| తల్లిదండ్రియు నీవెదైవంబునీవె | నాతోడునీడయునీవె దోషహరణ| చుట్టముల్నీవెనాసోదరుల్నీవె | నామిత్రకోటియు నీవె మేదినీశ| ధనధాన్యములునీవె ♦ దాపుప్రాపులునీవె సంపదలునీవెయో సారసాక్ష| బాహుబలములీవె ♦ భాగ్యభోగములీవె సకలకార్యములీవె సత్యశీల||

గీ|| ధరణి నాకన్నివిధములాధారమీవె ♦ యనుచుమదినమ్మియుంటి నోయంబుజాక్షి| సుబ్బరాడ్వరదాహారీ ♦ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మార్త్యేరు రామచంద్ర|| 17

సీ|| నీవెనాదాపనినిజముగానమ్మితే ♦ కృపజూపవేల యకౄరవరద ఈవెనాతోడనియింపుగుల్కుచునుంటె ♦ కష్టమరయవేల కంతుజనక| ఈవెబంధువువనియిలలోననమ్మితే ♦ క్షేమమరయవేల శేషశయన| నీవెనాసఖుడనినెనరుగానమ్మితే ♦ దరికిరా వెరపేల దారుణీశ|

గీ|| నీవెతల్లిదండ్రిసోదరుల్ నిజముగాను ♦యనుచునమ్మితె రావేలయసురహరణ| సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మార్త్యేరు రామచంద్ర|| 18

సీ|| దశరథాత్మజనాదుదండముల్ గైకొని ♦ రక్షింపరావె శ్రీరామచంద్ర| దనుజసంహారణాదరి జేరి మొరవిని ♦ దయజూపిబ్రోవవే దంతివరద| అయోధ్యవాస నాయాపదల్ గనుగొని ♦కృపజూచిగావుమకౄరవరద| శ్రీరామనీవు నాచింతలన్నియుగని ♦ కరుణ జూపుమిపుడు కంతుజనక||

గీ॥ నీవునాకష్టములుగనినెనరునుంచి ♦ గాచిదరిజేర్చుశీఘ్రమే కలు
షహరణ। సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా
ట్రేరు రామచంద్ర॥ 19

సీ॥ శ్రీరామచంద్ర నాచింతలదీర్చవే ♦ దశరథాత్మజ నన్ను దరికిజే
ర్చు। కౌశల్యసుత నాదుకష్టముల్ దీర్చవే రావణాంతక నన్నుగావువేగ।
కాకాసురవరదగావవేగమే పాపనాశా నన్నుబ్రోవు। సాకేతపు
రవాసవరగుణ బ్రోవవే ♦ జానకీపతినన్నుసాకువేగ॥

గీ॥ భానువంశజవేగనాబాధమాన్పి ♦ నన్నురక్షించురామ నీకన్న
యెరుగ। సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 20

సీ॥ శ్రీహరి నీవునన్ శీఘ్రమేబ్రోవవే ♦ శంకరవినుత నాపంకజూడు
అంబుజాక్షా మదీయాపదల్ దీర్పవే ♦ యచ్యుతా వేగనన్నాదరించు। నిగ
మగోచర యస్మదఘములు ♦ బాపవే, ఖగవాహనానన్ను కరుణజూడు।
శేషశయననీదు చెంత నన్ జేర్పవే ♦ కలుషహరణ నాతో బలుకువేగ।

గీ॥ బలుకకుంటివియికజూడు । పాపహరణనీతో వైరంబునల్పెద నీల
వర్ణ। సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరు
రామచంద్ర॥ 21

సీ॥ సతతంబునిన్ను నేసన్నుతింపుచునుంటి ♦ వాత్సల్యమును జూపు వా
సుదేవ। అనుదినంబునునీవె యాధారమనుచుంటి ♦ సౌదార్యమును జూ
పుహరసుమిత్ర। కఠినబాధలచేత కావవేయనుచుంటి ♦ నభయమిప్పుడు
జూపుమార్యవినుత। పలువిధంబులు నేను సాహసమూనుచుంటి ♦ పవ
మానత్వము జూపు పరమపురుష॥

గీ॥ మిగులనాపదల్ నుంటి మేదినీశ ♦ నీదుసద్గుణంబులు జూపు నెన
రుతోడ సుబ్బరాడ్వరదాహరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా
ట్రేరు రామచంద్ర॥ 22

సీ॥ శ్రీహరినీసేవజేయరక్షించవే వాత్సల్యమే ♦ మాయమె వాసు
దేవ। ఆధారమీవంటె నాదరించవు । నీదుయౌదార్యమేమాయె న

సురహరణ| పాహిమాంయనిన నా ♦ ప్రొక్కుజూడవు నీదు ఆభయప్ర
ధానమేమాయెరామ| నీవెదాపంటె నన్బోవవీపదవాప్తి ♦ గుణమెం
దుదాగెనోగుహాసుఘోష॥

గీ॥ సర్వవిధములనీవెనన్ సాకుమనుచు ♦ వేడజూడవి సుగణంబులే
డబోయె| సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్రమా
ర్తేరు రామచంద్ర॥ 23

సీ॥ శ్రీరామయనినిన్ను సేవింపనొల్లక పరదేవతులగోర పలమదే
మి| గోవిందయనినిన్ను గొనియాడుటలుమాని పరులన్ స్తుతించుట
ఫలమదేమి| నారాయణానిన్ను నమ్మి స్మరించకపలుగాకులనునమ్మి ఫల
మదేమి| పరమపురుషా నీదుభజనసేయుటమాని పరభజనసేయుట
ఫలమదేమి॥

గీ॥ సకలవిధము నిన్ సన్నుతించలేక పరమబ్బదిలజూడలేకమైన|
సుబ్బరాడ్వరదా హారీసురను తేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మార్తేరు
రామచంద్ర॥

సీ॥ అపకీర్తినీకవునగిచాస్త్రంబంబుజీల్చి డింభకునిరక్షించినావు| అ
పకీర్తినీకవునసిగదా శరణన్న గజరాజప్రాణంబుగాచినావు| అపకీర్తినీక
వునసిగదా లంకను మెచ్చి విభీషణునికిచ్చినావు| అపకీర్తి నీకవుననిగదా
ద్రౌపదికోరు వస్త్రంబులగూర్చినావు॥

గీ॥ అట్టినీకిపుడపకీర్తి హార్షమగును ♦ లేక నన్నుబ్రోవ నీకొకలెక్క
యగును| సుబ్బరాడ్వరదా హారీసురను తేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మా
ర్తేరురామచంద్ర॥

సీ॥ రామచంద్రాయని ♦ రయమున వేడిన ♦ వారికష్టములెల్ల ♦ వ
దలిపోయె| జయరామయనినిన్ను ♦ స్మరణజేసినవారి ♦ భవబంధములు
పటా ♦ పంచలయ్యె| శ్రీరామయని నీదు ♦ సేవజేసినవారి ♦ దుర్భుద్ధు
లన్నియు ♦ తొలగిపోయె! రఘురామయని నిన్ను ♦ రక్షించుమన్నట్టి
వారిపాపములెల్ల ♦ వదలిపోయె॥

గీ॥ ఔర నీనామమహిమ్మల నరయవశమె ♦ యెట్టివారికినైననో యిం
దిరేశ ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మాత్రే
రు రామచంద్ర॥ 26

సీ॥ శ్రీహరియని నీదుసేవ జేసితిగాని చిల్లరదైవాల సేవయెరుగ ♦ కూ
ర్మికై నిన్ను నే♦కోరియుంటినిగాని కుజనుల నెన్నడుగోరలేదు ♦ క్షుద్బా
ధకై నిన్ను జూచుచుంటినిగాని పరులబెత్తుమటంచు బలుకలేదు ♦ నాకష్ట
ములనే కాంచమంటిని గాని యితరదేవతల ధ్యానించుటెరుగ॥

గీ॥ ఆపదలు బాపుమని నిన్ను ననుదినంబు ♦ యేను ప్రార్థించితినిగా
ని యితరమెరుగ ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణ
సాంద్ర మాత్రేరు రామచంద్ర॥ 27

సీ॥ దశరథాత్మజ నీకు దండముల్ బెట్టుచుంటు ♦ దయలేదు వేదవే
దాంతరత్న ♦ కరిరాజవదనన్ గాపాడుటకు నీకు ♦ కష్టమా సత్యవాక్యా
ర్థరత్న ♦ ఆపదలోనుండిహరి నిన్ను బిలచితే రావదేమిర యోగ్యరామ
రత్న ♦ శ్రీరామచంద్ర నాచింతబాపియు బ్రోవ ♦ యనువిదే సచ్చిదా
నందరత్న ॥

గీ॥ అరయబాలు డశాశ్వతానందరత్న ♦ నీవు కృపజూపి బ్రోవరా
నిగమరత్న ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాత్రేరు రామచంద్ర॥ 28

సీ॥ శ్రీరామశ్రీరామ శ్రీరామయనినీవు ♦ సేవజేసినవారి చింతలెల్ల
శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీరామయనినిన్ను భజియించువారి పాపంబులెల్ల ♦
శ్రీరామశ్రీరామశ్రీరామయని నిన్ను ♦ కోరియుండెడివారికోర్కెలెల్ల।
శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీరామయని నిన్ను కీర్తించువారి దుష్కీర్తులెల్ల

గీ॥ బాపువాడవు నేనిప్పు పరుడననియు ♦ లేక నపకీర్తిపొందుట కాదు
లేశ ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాత్రే
రు రామచంద్ర॥. 29

సీ॥ శ్రీదేవి భూదేవి సేవజేయుచు నీకు యిరుప్రక్కలనుండి యింపుగాను ♦ సరససల్లాపముల్ చక్కగా సల్పగా నారదతుంబురుల్జేరి నీదు ఘనమహిమంబుల గానరసంబుచే స్తుతియించి మోదమున్సొక్క వేగ పాలకడలి మద్యపణిరాజు శయ్యపై యోగనిద్రజెంది యుంటివేమొ

గీ॥ లేకపోయిన నామొర లేశమైన ♦ వినబడకయుంటునే యిపుడర ఘుచరిత ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేయు రామచంద్ర॥ 30

సీ॥ దశరథాత్మజనన్ను దయజూడమనుచుంటె దరికి జేరవదేల దంతివరద ♦ రఘువంశ శ్రేష్టనన్ రక్షించుమనుచుంటె మోము జూపవదేల మోహనాంగ ♦ దాశరథీ నన్ను దరిశేర్చుమనుచుంటె మాటవినబడదేల ♦ మాసతీశ ♦ యినవంశరత్న నన్నిపుడు బ్రోవుముయంటె ♦ వినిపించుకోవేల ♦ విమలచరిత॥

గీ॥ యిపుడు నీవొచ్చి వేగరక్షింపకున్న నోర్వలేనయ్య నపకీర్తి ఉరగశయన ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 31

సీ॥ నారాయణా నిన్నుఁ నారదతుంబురుల్ గానరసంబుచేఁగట్టినారో ♦ దోషహరణ నిన్ను ధ్రువప్రహ్లాదులు భక్తియన్వలచేత బట్టినారో ♦ దామోదరా నిన్ను దంతిద్రాపతులు నీ♦స్తుతియని చిక్కచేఁ జుట్టినారో ♦ శంఖచక్రధరుండ శభరియాహల్యలీ సేవ నేగృహములో జెట్టినారో॥ 32

గీ॥ వారివలె నిన్ను చతురతన్వశముజేయ♦శక్తుడనుగాను ననుగావు సారసాక్ష ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేసు రామచంద్ర॥

సీ॥ వాసుదేవా నీదు వాత్సల్యమును జూప యేడింభకుని కొరకేగి

నావా ♦ అంబుజాక్షా నీదుఅభయప్రధానంబు ♦ యేశిష్టునకుజూపనేగి
నావా। ఆదినారాయణా ఆర్తపరాయణే భక్తునకునుజూప పారినావో
ఆగమ వినుతినీ యౌదార్యమునుజూప నేపతివ్రతకొరకేగినావో ♦ పా
పనాశనపద ప్రాప్తికగుణమునే బాలులకునుజూప పారినావో॥

గీ॥ ఇట్టి నీపంచగుణ మొక్కటైననాకు ♦ జూపరావేలకోపమా పా
పహరణ ♦ సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా
ట్రేరు రామచంద్ర॥ 33

సీ॥ ఔదార్యగుణము నీఅండనేయుండగా ఆలస్యమేలరా యంబుజా
క్ష ♦ పదప్రాప్తిగుణమునీ ప్రక్కనేయుండగాదయచేసెదవేల దారుణేశ
వాత్సల్యగుణము నీవద్దనేయుండగా గనుపుచేసెదవేల కంతుజనక ♦ పా
పనాశనశక్తి ప్రక్కనేయుండగా వెనుకకేగెదవేల వేణునాథ॥

గీ॥ అభయప్రధానగుణము నీయండనుండ♦ఆర్తత్రాణపరాయణా
అడ్డమేల ♦ సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 34

సీ॥ యింటింటికేగునీ యిల్లాలిచర్యలు జూచుచు చింతించు చుంటివే
మొ ♦ చెదరని కదల నీచిన్నభార్యనుజూచి యోర్వనిదుఃఖంబు నుంటివే
మొ ♦ లోకము లల్లకల్లోలముల్ జేయు నీచంటివానికి గుందుచుంటివే
మొ ♦ నీపానుపగు శేషు నీవాహనముగోళ్ల గంటుజేయునటంచు నుంటి
వేమొ॥

గీ॥ యిట్టిచింతలలోన నీవిమిడియున్న అకట నాచింత నీవెట్లు వణప
గలవు ♦ సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా
ట్రేరు రామచంద్ర॥ 35

సీ॥ వుండయిల్లునులేక వూరువదలి పాలకడలి మధ్యనుయిల్లు గట్టి
నావో ♦ పండమంచములేక బహుబీదవై నీవు బలుపాపరేడుపై బండినా
వో ♦ యెక్కతేజియులేక నేయుపాయములేక పక్షిపైతిరుగాడ బరగినా
వో ♦ కడుపు కన్నములేక కట్టవస్త్రములేక జలిని ప్రార్థింపంగ బరిగి
నావో॥

గీ॥ యివియె నిజమైన నీవు నన్నిట్లు బ్రోవ ♦ గల్గుదువు నేను నీకంటె ఘనుడనుమ్మ ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 36

సీ॥ హరినేను నీకన్న నరయగనడనని యేలబల్కితివన యెంచిచూడ ♦ దారిద్ర్యదశ నన్ను దగిలియుండిన నీదు ధ్యానంబుగాక న్యధ్యాన్న మెరుగ ♦ అన్నహీనత నన్ను నంటియుండిన నీదు సేవకంటెను వేరు సేవ యెరుగ ♦ వస్త్రహీనత నన్ను వరియించియుండ నీస్మరణకంటెను పరస్మరణ మెరుగ॥

గీ॥ భోగభాగ్యంబు నతోపొంగ నీకు ♦ భజనకన్న మునితపుల భజన యెరుగ ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 37

సీ॥ డబ్బుకై యిలలోన డాంబికుల నుజేరి అడుగుడు మడుపులొగ్గడుగలేను ♦ ధనముకై యిలలోన ♦ దగ్గరల్ బల్కొటి నెధవలనందరిన్ వేడలేను ♦ ద్రవ్యంబుకై యిలన్ ధనలోభులను జేరి చంద్రేంద్రులని ♦ నుతి సల్పలేను ♦ పైకంబుకై పరపడతుల వెదకేటి శ్రీలోలుల న♦నుతి జేయలేను॥

గీ॥ యనుచు యెరిగుండి నీవిప్పుడక్కరయుండి ♦ జూచియూరకనుండుట చోద్యమటర ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 38

సీ॥ శ్రీహరి నీకు నాచింత దెల్పుదమంటె క్షీరసాగరమధ్య జేరినావు శీఘ్రమే నదిదాటి చిక్కజెప్పెదమంటె బల్వాపరేడుపై బండినావు అట్లైన గాని నీ అండజేరుదమంటె పక్షిపై తిరుగాడ బరగినావు ♦ యెట్లైన పైకి నే నెగిరిపట్టుదమంటె దాసుల హృదయముల్ దగిలినావు

గీ॥ ఆహా దాసుల ఫలితమేమనగవచ్చు ♦ నటుల నీకృప జూపివు డాదరించు ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 39

సీ॥ ఈవుననివు డాదరించకుండిన యింక నాపెజ్ఞజూ తుమో నాగ
శయన ♦ భారమునీపైన బడవేసి చోటీడి దేశదేశములకు తిరిగి నీదు
గుట్టుబయల్పేర్చి గుణహీనులను జేర్చి నీతోడ కలహింప నేమువస్తు ♦
గాన నీవది చూచి కడువేగమేవచ్చి గాపాడుమూపనకడకు ముద్ర॥

గీ॥ లేనియెడలను నిజమిదే లేశమైన♦సంశయములేదు నమ్ముమో
సారసాక్ష ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాట్లేరు రామచంద్ర॥ 40

సీ॥ దరిని కాపురమున్న దాసులుపోరనా క్షీరసాగరమధ్య జేరినా
వు ♦ శిష్టులువచ్చినీచెంతజేరెదరనా బల్సాపరేశుపై బండినావు ♦ భక్త
లెల్లరు నిన్ను గట్టుకుందురని యా♦పక్షిపై తిరుగాడ బారినావు ♦ భక్త
లేమైన నిన్ భాగ్యమడిగెదరనా వేగనీవే బిక్షమేకినావు॥

గీ॥ ధరణిపైనున్న దాసుల తంటయనుచు ♦ పైవతిరుగాడుచుంటివో
పాపహారణ ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాట్లేరు రామచంద్ర॥ 41

సీ॥ భయముచేతను నిన్ను బట్టలేరనిగదా బల్సాపరేశుపై బండినావు
వెరపుచేతను పైకి వెళ్ళలేరనిగదా పక్షినెక్కి తిరుగ బరగినావు ♦ జీవ
భీతిని నిన్ను చేరలేరనిగదా క్షీరాబ్ధిమధ్యము జేరినావు ♦ అభిమానము
నుజెంది యడుగలేరనిగదా శీఘ్రమే యాచనఁ జేసినావు

గీ॥ యిలను నిలచిన విడరనియెంచినావు ♦ ఆహా నీయూహదెలసె
నో యంబుజాక్ష ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాం
ద్ర మాట్లేరు రామచంద్ర॥ 42

సీ॥ ఆస్యులేమైన నిన్నైశ్వర్య మడిగినా ఇవ్వలేనని వచియించలేకో
శ్రీలోలులేమైన శిరులు నివ్వడిగినా లోకేశ్వదాకొమ్ము లీకమననో ♦
జూదగాన్లేమైన సొమ్ము నివ్వడిగినా పాకోత్వమాకొమ్ము బరపలేకో ♦

తాత్రికబోతులు నిన్ను ధనధాన్య మడిగినా వాకేత్వళాళొమ్ము బరవ లేకొ॥

గీ॥ క్షీరసాగరమధ్యను జేరినావు శౌర నీయుక్తి కేమందు నంబుజాక్ష సుబ్బరాడ్వరదాహాస సురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాశ్రైరు రామచంద్ర॥ 43

సీ॥ శిఘ్రమే నీదరి చేరలేరనిగదా క్షీరసాగరమధ్యఁ జేరినావు ♦ వడిదాటివచ్చి నియందు నిలరనిగదా బల్బావరేడున్నై బండినావు ♦ అక్క-డిక్కైన నిన్ను ంటియుండనిగదా ఖగముపై తిరుగాడ గడగినావు ♦ విసువక ష్ట కీని శిభపతి కనిగదా ఇతరుల నీవె యాచించినావు॥

గీ॥ యిటుల యుక్తి చే గిరిగొడి యుంపునగున ♦ భక్తులకుగల్గు బాధలు బాపకుండ ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహాస సురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాశ్రైరు రామచంద్ర॥ 44

సీ॥ భక్తుల కెలోన భాగ్యంబు లిచ్చినా నిన్ను మఱచెదరనా నీరజాక్ష ♦ శిష్యుల కిలలోన శిరులుగల్గిన నిన్ను మరచియుండెదరనా మారజనక ♦ దాసులకిల ధనధాన్యంబులున్ననీ ఆలనయుండబో దనియశౌరి సుజనుల కిలలోన సొమ్ములిచ్చిన నిన్ను దలచలేరనుచు నావారుణీశ॥

గీ॥ ధరణిలోపల పేరికిదరిద్రదశను ♦ వదలకుండగ జేతువో వాసుదేవ ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహాస సురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాశ్రైరు రామచంద్ర॥ 45

సీ॥ పరమపురుష నీవు భక్తుల కలిమిని యపహరించెదవట నంబుజాక్ష ♦ అటులైన యిపుడు నాయాపద బాపి నీసమ్మతిగానింక జరుపుమయ్య ♦ యిపుడు నా యాపద కృపబాపకుండిన నాపల్కు వినుమయ్య నాగశయన ♦ నీపట్టు విడువను నిపుడు బోనివ్వను గాన నాపైనీవు కరుణయుంచి॥

గీ॥ వేగ నను దేంచి గావుమో విశ్వరూప ♦ నీవు ఆ స్వామిక జేయు ని ల్వ్యాజాల ♦ సుబ్బరాడ్వరదాహారి సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాాట్రేరు రామచంద్ర॥ 46

సీ॥ ఆత్మబాధువుడవై ♦ నరుదెంచగా నేను ♦ బోంచేయకుండని పొందుగాను। చెంబు తోడ మనీళ్లు చేతికియ్యగబోతె ♦ విశ్వరూపంబు ను ♦ వేగదాల్చి। భయము జెందియు నేను ♦ పలువరించు చుమన్న కొట్ట బోవగ రాళ్ళు ♦ కొదువగాగ। నీ రాణి యుటనుండి ♦ నీమీాద పేర్మిచే రాళ్లు నేనడుగగా దూళి నివ్వ॥

గీ॥ కిరిసురూపంబు వేసినృసురుగుపడితి ♦ వేమినీశక్తి గననిల ♦ నెవ రివశము। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాాట్రేరు రామచంద్ర॥ 47

సీ॥ నిదురతింఛియు బాసి ♦ నిర్జనారణ్యమున్ ♦ సంచరించు చునుమ ధుసమయ మెరిగి। ఓశ్రీనూనవరూప ♦ మొందినుండవి రొక్క ... ద్రుకిరిం •దున్న నా చెంత జేరి। యేమాట జెప్పిన ♦ యేవినకుండని ♦ వైరాగ్య బా షలస్ ♦ వశుని జేసి। మాయలోబడనైచి ♦ మంచిపంస్తము దెచ్చి ♦ హ స్తంబులందిడ ♦ నపుడు నేను।

గీ॥ మదిని యోచించు చుండగా మాయ కాడ ♦ త్రిపవ చేసి పోటి కం ♦ దించినావు। సుబ్బరాడ్వరదాహారి సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణ సాంద్ర మాాట్రేరు రామచంద్ర॥ 48

సీ॥ అది యేమొ నీమాయ ♦ యాపంస్తుపంస్తకు ♦ తగలగా నెక్కుడు దాహమయ్యె। నీళ్లు కావలెనని ♦ నీతోటి నేజెప్ప ♦ తాలుకనీమాయ చే ♦ తోటనొకటి। కావించినాకప్డు। కాంతి చేమొర సెడి ♦ బొంబాయి నొకదాని ♦ పొందుపరచి। చె... ంచను నీవు ♦ శ్రేష్టఫలముల నేరుచుఁడగభీతి యేవహించ॥

గీ॥ మనలదండించుమనుజుండుమహినిగలడ ♦ యనుచుబల్కితి వాతరి ♦ నసురహారణ। సుబ్బరాడ్వరదా హారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్య గుణసాంద్ర మాట్టేరురామచంద్ర॥ 49

సీ॥ మనలవుదండింప ♦ మహినొకడుండెనా ♦ లేడుముజ్జగముల లేడటంచు। చక్కగా నాతోడ ♦ ఝూంకారమునబల్క ♦ సరెయని నేనప్డు ♦ సాగగాను। ముందుకజూడగా ♦ బొంబాయిలేదాయె ♦ వెనుకతుజూడ నీ ♦ వెళ్లితౌర। అప్పుడటులజేసి ♦ యిప్పుడీరీతిగాఁ జేయ నెంచిననేను శేషశయన॥

గీ॥ యెన్ననీమహిమలుగననెంతవాడ ♦ గాని ఈపట్టువదలనో కంతుజనక। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్టేరురామచంద్ర॥ 50

సీ॥ నీమీదవిసుకుచే నీవింపుగాఁనున్న ♦ రంగూనుపురమీడి ♦ రయముగాను। అడవిలోజొరబడి । నతివేగజనుచుండ । అప్పాలనొపము చేనడ్డపెట్టి ♦ కౄరమృగములున్న ♦ ఘోరాటవీమధ్య ♦ పర్వతాగ్రమున ♦ నేపండుకొనగ। ఘనకావతారంబు ♦ సొంపుగాధరియించి కావలియుంటివి ♦ కష్టమనక॥

గీ॥ యేలనీవట్లుసల్పియునిపుడునన్ను ♦ యిటులచేయనుదలచియా యుందిరేశ। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర। రమ్యగుణసాంద్ర మాట్టేరురామచంద్ర॥ 51

సీ॥ చీకటీడువరకు ♦ సేవకురీతుండి ♦ తెలవారువెన్కయీ ♦ దిత్యునకును। ఉప్పగించియునీవు ♦ అరుగగానేనంత ♦ వేగనిద్రనువీడి వెరపుదుడచి। ఇదినీదుమాయని ♦ యెంచిమదినినిన్ను ♦ సేవించుచునుకడు చింతతోడ। నీళ్లునిప్పులన్క ♦ నిదురకూడనకను ♦ ఘనమృగంబులనక కఠినమనక॥

గీ॥ దిరుగుచుండగబాటకుదిప్పినావు ♦ యేమినీమాయగనుగొననెవరివశము। సుబ్బరాడ్వరదాహారీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్టేరురామచంద్ర॥ 52

సీ॥ అప్పుడేనడవిలో ♦ అంతరించెదననా ♦ బాటకుదెచ్చితి ♦ బ్రహ్మజనక। బాటకుదెచ్చినా ♦ పట్టునేవదలక ♦ దిటముగామదిజేసి తిరుగుచుండు। బాటలన్నియునేక ♦ బాటగాజేసియు ♦ నూరజేర్చితివట ♦ నుండనివక। యిప్పటికినినేన ♦ యిష్టంబునైతినా ♦ సరిగానియింకొక్కసంశయంబు।

గీ॥ తోచియున్నదియేమనతోయజాక్ష ♦ నీకు యపకీర్తివచ్చునినే దలంతు। సుబ్బరాడ్వరదా హారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరురామచంద్ర॥ 53

సీ॥ వెలగల నీనామ ♦ మేడ్కతోస్మరియించ ♦ రక్షించవేల రామచంద్ర। వెంటనంటియుభక్త ♦ వీరులబ్రోతువన్ ♦ సన్నుతించుచునుంటె ♦ సరసజేరి। కరుణజూపయునాదు ♦ కలుషంబులనుద్రుంచ నీకేలదయరాదు ♦ నిన్నుపాహి। మాంయని సతతంబు ♦ మదినమ్మియుంటిని ♦ యికనైనబ్రోవరా ♦ యిందిరేశ।

గీ॥ భక్తిచేతను నీపూజబరపుచుంటి ♦ అన్యమెరుగనుగాన నన్నాదరించు। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరురామచంద్ర॥ 54

సీ॥ యెన్నివేషములునీ ♦ విలలోనదాల్చిన ♦ నిన్నునేవిడువరా ♦ నీరజాక్ష। గానవేగమెనాదు ♦ కడకరుదెంచియు ♦ కష్టముల్ కడతేర్చు ♦ కమలనాభ। యిప్పుడైననునాదు ♦యిడుములెల్లనుబాప ♦ కున్ననుజూచుకో తిన్నగాను। యింతకాలమునిన్ను ♦ నింపుగావేడితి ♦ ఇకనీదుమర్యాద వికలపతతు॥

గీ॥ గానవెరిగియు వేగమేకరుణజూచి ♦ నన్నురక్షించుయికనైన నాగశయన। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 55

సీ॥ ఈమాయగనలేక ♦ నిలనెందరోమున్ను ♦ అంధులైయుండగా యిందిరేశ। జడుడమూఢుడనతి ♦ చంచలత్వముగల ♦ వాడనుగావు

నోవాసుదేవ। నీమాయగనుగొన ♦ నేనెంతవాడను ♦ జూపరానీద
య ♦ సుందరాంగ। యిపుడునీదయజూపి ♦ కృపనుబ్రోవకయున్న ♦
అపకీర్తినీకునాకమరియుండు॥

గీ॥ నిక్కముగవచ్చుగానవనోసీరజాక్ష ♦ వేగనరుదెంచి ననుగాచి
వేడ్కజూపు। సుబ్బరాడ్వరదాహరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మార్తైరు రామచంద్ర 55

సీ॥ నరసింహమేధనిన్ ♦ నమ్మినాడనిగదా ♦ తోడునీడైనీవు ♦ దో
షహరణ। అతనికొడుకుపెండ్లి ♦ కైశ్వర్యములనెల్ల ♦ సమకూర్చికా
ర్యంబుజరపినావు। పొరుగూరులోపల ♦ పుత్రిరజస్వలై ♦ యుండగా
నతడామె ♦ యండజేర। యిరుగుపొరుగువార ♦ లేమితెచ్చితివని ♦
హేళవచేయగా ♦ యొలినీవు॥

గీ॥ శ్యామలసపేరుతోవానిసరస జేరి ♦ సకలకార్యంబులప్పుడు
సల్పలేదె। సుబ్బరాడ్వరదాహరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మార్తైరు రామచంద్ర॥ 56

సీ॥ ద్వారకాయాత్రికుల్ ♦ తస్కరభయముచే హుండెవ్వరిత్తురీ
యూరననగ। నరసింహమేధయున్నతభక్తినటనుండ ♦ మూఢులెల్లరత
ని ♦ చూడలేక। నరసింహమేదతి ♦ నయమునిచ్చనవారు ♦ అతనిదగ్గ
రకేగి ♦ యడుగగాను। భగవంతుదలచియు ♦ పదహారువందలు ♦
రూప్యంబులను ♦ కొని రూఢిగాను॥

గీ॥ తాళపత్రమువ్రాసివ్వత్వరగనీవు ♦ పైకమొసగియువారల బం
పలేదె। సుబ్బరాడ్వరదాహరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా
ర్తైరు రామచంద్ర॥ 57

సీ॥ ధనధాన్యమిమ్మని ♦ ధ్యానించగాలేదు ♦ విభవమిమ్మనినిన్ను
వేడలేదు। ప్రాణభీతినినిన్ను ♦ బ్రతిమాలగాలేదు ♦ పాలుపండ్లకుపట్టు

బట్టలేదు। భక్ష్యభోజ్యములకై ♦ పార్థించగాలేను ♦ వస్తువాహనము
లా ♦ వాంచలేను। శత్రుభయంబునీ నరసజేరగలేను। ♦ భోగభాగ్య
ములకై ♦ పొగడ లేదు॥

గీ॥ కోరకుండగసద్బుద్ధిపూర్వకముగ ♦ జేసినందుకు శరణంటి శ్రీ
సతీశ। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురను తేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మాట్లేరు
రామచంద్ర॥ 58

సీ॥ కామధేనువువలె ♦ గాచినీవుండగా ♦ నాకేమితక్కువ నాగ
శయన। స్నేహితువలెనీవు ♦ చెంతజేరుండగా ♦ ప్రాణభయంబెట్లు
పాపనాశ। తలిదండ్రులవలె ♦ దరినినీవుండగా ♦ అన్నమెట్లుండదో ♦
హారసుమిత్రి। అన్నదమ్ములవలె ♦ అండనీవుండగా ♦ శత్రుభయంబెట్లు
శభరివినుత।

గీ॥ గాని అవమానమొచ్చనిగాముకుంద ♦ నిన్నుకోరుచునుంటినో
నీలవర్ణ। సుబ్బరాడ్వరదాహారీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా
ట్లేరురామచంద్ర॥ 59

సీ॥ నారాయణానీవు ♦ ననుగావవేమిరా ♦ ఘనదూరముననుండి
వినవియటుల। చోద్యంబుగానీవు ♦ జూదియూరకున్న ♦ ప్రాణంబునిల
చుట ♦ బహుప్రియాశ। సర్వజీవులనెల్ల ♦ సాకుచుకడనీవు ♦ పదినాల్గు
లోకముల్ ♦ పదిలముగను। గర్భమందిఉకోని ♦ గాపాడువాడవు
ననుగావదవ్వన్న ♦ నగరెనిన్ను।

గీ॥ జలదవారికి చాతకంబిలనుగామ ♦ రీతి నీకయిగాచితి భూతల
మున। సుబ్బరాడ్వరదా హారీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా
ట్లేరు రామచంద్ర॥ 60

సీ॥ మొంతదూరమునుంచి ♦ యేగిప్రహ్లాదున్ కై ♦ స[illegible] స్తంభమున ♦ పర[illegible]
దరలినావు। [illegible] ♦ నందుడైబుట్టియు ♦ పరమ[illegible]

శరంబు ♦ మాడ్చినావు| యెంతదూరమునుండి♦యేగి దంతీంద్రుకై♦ జె
చ్చెరమఖరిని ♦ చెండినావు| యెంతదూరమునుండి ♦ యేగిపాంచాలి
కై ♦ వలువలువేగమే ♦ వాసిగాను|

గీ॥ యిచ్చి రక్షించినావయ్య యిందిరేశ ♦ అటులవేగమె నన్నిప్పు
డాదరించు| సుబ్బరాడ్వరదా హరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాన్యగేరురామచంద్ర॥ 61

సీ॥ శ్రీకభీరునకేగు ♦ చేయుదలచి♦దాస ♦ జనులనురమ్మని ♦ జా
బుగముల| అతనువ్రాసినరీతి ♦ అన్నసంతర్పణన్ ♦ తీర్థయాత్రలకంపి
దృష్టులంత| శ్రీకభీరునబట్టి ♦ చెట్టుకుబందింప ♦ భోక్తలెల్లరుకాశి
పురముజేర| ఈవడిదెలచుకు ♦ నింపుగా మాయా క ♦ భీరువైవచ్చిన
విభుదులకును|

గీ॥ అన్నపానాదులనుబెట్టి యాదరించ ♦ అతనికీర్తులు నిలచె నే
నటులగాదె| సుబ్బరాడ్వరదా హరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాన్యగేరు రామచంద్ర॥ 62

సీ॥ పుండరీకుండనే ♦ భూసురుండాకరుడు ♦ విఘ్నసనవడని ♦ వేగ
తాను| కీళ్లపక్షినిరెండు ♦ కీళ్ళహస్తంబులు ♦ ధనియించి బలములు ♦ త
రుమగాను| గూర్చుకపైతాను ♦ ఘోషించిభటులతో ♦ విఘ్నుండనేనని
విరప్పీగి| తిరుగుచుండగనీవు ♦ దివ్యదృష్టినిగని ♦వేగవచ్చ♦తనికీ ♦ ఖ్యార
గదీయు|

గీ॥ శరణుజొచ్చితిననవాని సద్గతికిని ♦ జేర్చిబ్రోవవే యిపుడునన్
జేర్చలేవె| సుబ్బరాడ్వరదా హరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాన్యగేరురామచంద్ర॥ 63

సీ॥ తహాసీలుదారుడై ♦ తాణీవపైకము ♦ కొల్లబెట్టియునీకు ♦ గొ
ప్పగాను| ఆలయంబులుకడు ♦ నతిడుకట్టించన ♦ బాబుజూచతనిని

బంధిఖాన| బెట్టి బాధించగా ♦ ప్రేమచేనీవప్డు ♦ దాసుబంటులమని త్వరగవచ్చి| ధనమంత చెల్లించి ♦ దాసునువిడిపించి ♦ అతనికగోచరం బయ్యెకడను|

గీ॥ పరమపదమివ్వలేదె యోంపాపనాశ ♦ అటులనాచిక్కబంధికా ణనపలేవె| సుబ్బరాడ్వరదా హరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మార్ట్రేరురామచంద్ర॥ 64

సీ|| చోరులుజయదేవు ♦ సొత్తునపహరించ ♦ కాళ్లుచేతులుచెండి కారడవిని| పాడుకూపములోన ♦ పారవేయగనీవు ♦ భూపతిస్బంపించి పొందుపరచి| కాళ్లుచేతులనిచ్చి ♦ కడనువైకుంఠంబు ♦ జేర్చిరక్షించ వే శ్రీసతీశ| అటులనాపైనీవు ♦ నతిప్రేమయుంచియు ♦ గావకున్నను నీదు ♦ ఘనతచెడదె|

గీ|| నిన్ను నమ్మికయున్న నన్నలపకున్న♦ పరులునిందించరేనిన్ను ♦ పాపహరణ| సుబ్బరాడ్వరదా హరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మార్ట్రేరురామచంద్ర|| 65

సీ|| కుమ్మరియొకడుతా ♦ కుండలుజేయును ♦ మట్టిద్రొక్కుచునిన్ను మనసులోన| ధ్యానించుచుండగా ♦ తనయుడచ్చటికేగ ♦ గానక మట్టితో కలయద్రొక్క | సతిజూచితనతోడ ♦ సంగతివినిపింప ♦ భార్యపై కోపించి ♦ పాండురంగ| కానవేయనుచు హృత్కలమందున నిన్ను వేడగానీవప్డు ♦ వేడ్కతోడ|

గీ|| బాలకునిదెచ్చియు యతనిభార్యకిచ్చి ♦ నట్టివాడవు ననుగావ అధికభరమ| సుబ్బరాడ్వరదా హరీసురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మార్ట్రేరురామచంద్ర|| 66

సీ|| మహిలోననుండెడి ♦ మధురాపురంబున ♦ పరమభక్తులయింట బాగుగాను| అహూరనంశము ♦ నందుడైబుట్టియు ♦ పరమవైరాగ్యుడై

బహువిధముల| నీమీాదకీర్తనల్ ♦ నేర్పుతో జేయుచు ♦ జనులకు జెప్పు
చు ♦ సంతసముగ| నీకో వెలకువచ్చి ♦ నిన్నుధ్యానించగా అతనిభక్తి
కిమెచ్చి ♦ యాదరించి|

గీ॥ నేత్రములనిచ్చి ♦ నెనరుంచి నీమురూపు ♦ జూపి నీదరిజేర్పవె
సొంపుగాను| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాం
ద్ర మూర్తేను రామచంద్ర॥ 67

సీ॥ అలయవంతిపురంబు ♦ నంబష్టకులమున ♦ సేనానాపితుడను
శిష్టుడొకడు| బాగుగా నినుమది ♦ యోగనిష్టనునిల్పి ♦ సేవించుచుండ
గా ♦ క్షితివిభుండు| తురకరాజొకడుతా ♦ క్షురకర్మకొరకును ♦ సేవ
కులనుబంపశీఘ్రమీావు| సేననావిని వాడు ♦ శిక్షించుననియెంచి ♦ మం
గలవేషంబు మహిని వాల్చి|

గీ॥ పొదినిభుజమునదగిలించి ♦ పొందుగాను ♦ శీఘ్రమతనికి ♦ వప
నంబు జేయలేదె| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణ
సాంద్ర మూర్తేరు రామదంద్ర॥ 68

సీ॥ హస్తినాపురమేలె ♦ డగ్బరు పాచ్చాకు ♦ శిష్టుడొక్కడు సేవ
జేయుచుండ| అతనిబుద్ధికిమెచ్చి ♦ అగ్బరాతనిజూచి ♦ మధురాపురం
బేలుమాయనంగ| మనమోహసురదాసు ♦ మధురాపురముజేరి ♦ అ
టవచ్చుపైకంబునందుదాస| జనులకిచ్చుచునుండ ♦ చనటులుకొందరు
అగ్బరుతో జెప్ప ♦ నతడుభటుల| బంపగాసురదాసు♦ భయముచే పెట్ల
లో ♦ రాళ్లనునిండించి ♦ రయముగాను|

గీ॥ భద్రముగభటులుచేతనుబంపనవియు ♦ రత్నముల్ జేసితివిగా
వె ♦ రఘుకులేంద్ర| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగు
ణసాంద్ర మూర్తేరు రామచంద్ర॥ 69

సీ॥ పరమాత్మ ద్వాదశాబ్ధములు ♦ శ్రీపకనా ♦ దస్వామిభక్తినా

దనరుచున్న| వలలోనజిక్కియు ♦ వాసిగావానింట ♦ భటునిరీతిగసర్వ
పనులుజేసి| భక్తుడుమలినయం ♦ భరముల్ ♦ మహాప్రసాదంబని యు
విసీవు దాల్చి♦వాని| భుక్తశేషముదిని ♦ పుణ్యంబనుచు పాద ♦ తీర్థం
బులే మహా ♦ తీర్థమనుచు|

గీ॥ స్వీకరించితివాహా యా ♦ శత్రులపైన ♦ నీకువాత్సల్యమికదె
ల్పెనీరజాక్ష| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాం
ద్ర మాౝైరు రామచంద్ర॥ 70

సీ॥ భక్తిచేతననీవు ♦ పరమునిచ్చెదనంటె ♦ శత్రుత్వమునగూడ
సాకినావు| దనుజులునీపైన ♦ దండెత్తిపోరగా ♦ పరముకు వేగమే బంపి
నావు| రావణాసురుడని ♦ జీవముగోల్పోవ మెచ్చివైకుంఠంబు ♦ నిచ్చి
నావు| కయ్యంబుసల్పియా ♦ కంసుడుమృతినొంద ♦ పరమునకతనిని
బంపినావు|

గీ॥ ఇంక నెందరొశత్రులకింపుగాను ♦ గాచిరక్షించినావు నా ♦ కలు
షమేమి| సుబ్బరాడ్వరదాహరీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మా
ౝైరురామచంద్ర॥ 71

సీ॥ పగనైనవగనైన ♦ ప్రాణభీతినియైన నినుగోరపరమబ్బె నిజము
దెలసె| ప్రహ్లాదధ్రువ్యాది భక్తులెల్లనునీను ♦ భక్తిసేయు వర
భాగ్యమొందె| రాక్షసుల్నీతోడ రణముసల్పియువేగ ♦ మోక్షంబు
చేకొన ముదముతోడ| అలయజామిళాద్యాది ♦ నతికూరులెల్లరు
ప్రాణభీతినిగొల్చి ♦ పరముజేరె|

గీ॥ అట్టినీదయ యిపుడునన్నాదరించ ♦ కేమదాకొనియున్నదో
యిందిరేశ| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మాౝైరురామచంద్ర॥ 72

సీ॥ నాతల్లిదండ్రియు ♦ నాసహోదరుడవు ♦ ఈవనిమదిలోన

నింపుగాను। రమ్యనీభజనంబు ♦ రాత్రిపగలునల్పుచును పెరగాడవలు జూడకుండి। నీవెనాదిక్కని నిజముగామదినమ్మి ♦ యిటనుండియుకడు యింపుమీర। నీగుణ్యాభవంబు ♦ నేవాయుచుండగా యిదినీకయిష్ట మా యిందిరేశ।

గీ॥ సివిలుకిమినలలోనన్ను జేర్చి నీవు ♦ జూచుచుంటివి ధర్మమా సుందరాంగ। సుబ్బరాడ్వరదా హరీసురను తేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాక్టేరురామచంద్ర॥ 73

శీ॥ నీ మీాదమనముంచి ♦ నిదురతిండియుమాని ♦ ఐదు నెలలనుండి యనుదినంబు। నీవెనాదిక్కని ♦ నిజముగానమ్మి నీరాకకై ఆశచే రాత్రిపగలు। ఈవేళ రేపు నీ ♦ వెరిగివచ్చెదవని ♦ యెదురుచూచుచు నుంటె ♦ యింకనీవు। రాకుంటివదియేమొ ♦ కానికారణమిప్డు ♦ వేగ మేదెల్పితే ♦ వేడ్కనాదు।

గీ॥ ప్రాణహత్యయిననునీదుభక్తిమైన ♦ వదలెదనుజాగుచేసిన వాసుదేవ। సుబ్బరాడ్వర ♦ దాహరీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మాక్టేరురామచంద్ర॥ 74

సీ॥ బహుబీదమైకట్ట ♦ బట్టయులేకను ♦ సంసారబాధలో హింస జెంది। భార్యభర్తనుజూచి ♦ బాల్యహితుండైన ♦ గోపాలకృష్ణునికూడి నీవు। మనయువస్త్రలజెప్ప ♦ మా యనిపిడికెడి ♦ యటుకులు దినిగిన యంగవస్త్రమునకట్టి యతని నీ ♦ ముందుకుబంపగా క్షేమంబరచి నీవు శీఘ్రముగను।

గీ॥ సకలభాగ్యంబులిడి నీవు సాగలేదె ♦ ఆహా నీకృపయివ్వ దేమ య్యె రామ। సుబ్బరాడ్వరదా హరీసురను తేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మాక్టేరురామచంద్ర॥ 75

సీ॥ శిష్యబృందము తోడ ♦ శీఘ్రమేదూర్వాసుడడవిలో పాండవు

లండ జేర| కుంతీసుతుడువాని ♦ కూటికిరమ్మన ♦ అట్టులేయనిజల్కా
మాడబోవ| ద్రౌపతిప్రేక్షించి ♦ దయజూపుమనివేశ ♦ పాండవసతిజేరి
భ్రాంతిచేత| ఆమెయిచ్చినయడు ♦ గంటుబోణముతిని ♦ ఆకలిదేవ
చ్చె ♦ డందరికిని|

గీ|| తృప్తిపరచితి ♦ వారియ ♦ దృష్టమేమె ♦ నాదురాదృష్టమా
రావు ♦ నాగశయన| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్య
గుణసాంద్ర మార్టేరు రామచంద్ర|| 76

సీ|| అమృతంబు దీయంగ ♦ నసురులుదేవతుల్ ♦ మందరాచల
ముమ ♦ సంద్రమందు| కవ్వంబుగాజేసి ♦ కట్టతాడునులేక ♦ శేషునిగ
ట్టియు ♦ జిల్కుచుండ| నీటిపైన గిరియు ♦ నిల్వకుంమటనిన్ను ♦ శ్రీహ
రేయనివేడ ♦ శీఘ్రముగను| కూర్మరూపముదాల్చి ♦ కుదరముపైకె
త్తి ♦ కార్యసాఫల్యంబు ♦ గాంచలేదె|

గీ|| నేవిచారబ్ధిలోపలనిలచియిటుల ♦ మునుగగానూరకుంమట
మదమెనీకు| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాం
ద్ర మార్టేరురామచంద్ర|| 77

సీ|| మకరిచే కలహించి ♦ మహిమీద నెయ్యేండ్లు ♦ ఘోరమైన
టువంటి ♦ పోరుసల్పి| బలహీనతనుజెంది ♦ బ్రహ్మరుద్రులుమొదల్
సర్వదేవతులను ♦ సన్నుతించ| వారలుతమకది ♦ వశముగాదనియుం
డ ♦ సృష్టిస్థితిలయంబు ♦ కిష్టదేవు| డెవడొ వా ♦ డేనన్ను ♦ యిపుడు
రక్షించన ♦ వేగమేసని కరిన్ ♦ విడచి మకరి|

గీ|| శిరముచేదించి కరిరాజుచింతదీర్చి ♦ నటులనాకష్టముల నిష్కా
డణపలేవె| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర
మార్టేరు రామచంద్ర|| 78

సీ|| జనకపుత్రికకప ♦ శారంబుజేసిన ♦ కాకాసురునివేగ గాంచి
నీవు| హరిహరబ్రహ్మల ♦ కలవిగానివియగు ♦ బాణమున్సంధించ
పదువడినది| ఆరాక్షసునివెంట ♦ నతివేగజనుచుండి ♦ మెచ్చోటికేగిన
ఏడకుండె| భయచిత్తుడగుచును ♦ పాహిమాంమనినిన్ను ♦ ప్రార్థించ
నతనిని ♦ పరమకృపచె|

గీ॥ గాచిరక్షించినటువంటి ♦ కరుణ యిపుడు ♦ నన్ను బ్రోచుటకే
మాయె నళిననేత్ర। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణ
సాంద్ర మార్తేరురామచంద్ర॥ 79

సీ॥ పాండవవంశంబు ♦ బాపగావలెనని ♦ క్రూరబుద్ధినిగొని ♦ గురు
సుతుండు। బాణముత్తరపైకి ♦ బంపగాప్రళయాగ్ని ♦ కణముగానుత్త
ర ♦ కడుపుజొచ్చి। శిశువుమవీక్షించి ♦ చెండింపసమకట్ట ♦ పాండవుల్
పాహని ♦ బల్కగాను। బాణముపదునుమాడి ♦ బాలకున్గాపాడి
పాండవాదులను గాపాడలేదె।

గీ॥ అటులనోటీసులను బాణముంపుచుండ ♦ బాకిచెల్లించినది రద్దు
పరచలేవే। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మార్తేరురామచంద్ర॥ 80

సీ॥ జనకునంకమునుండ ♦ సవతితల్లదిజూచి ♦ దిట్టగాధ్రువుడప్డు ♦ తి
న్నగాను। తల్లితోనదిజెప్ప ♦ తపమొనర్చుమటన్న ♦ త్వరగనడవికేగ
దారిలోన। నారదుడదిగని నామమంత్రముజెప్ప ♦ దానిస్మరింపుచు
తపమువేగ। నిద్రతిండియుమాని ♦ నిన్నుదలంచుచుండ ♦ బాలునిపై
ప్రేమ ♦ బారివేగ॥

గీ॥ నతనినేలి ధ్రువపదవి కంపలేదె ♦ అట్టిదయగలమనమిప్పుడెట్టు
లుండె। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మార్తేరురామచంద్ర॥ 81

సీ॥ మాయాజూదముపన్ని ♦ మహినంతనోడించి ♦ ద్రౌపతిన్ తోడి
తే ♦ తమ్ముడైన। దుశ్శాసనునిబంప ♦ దుష్టబుద్ధితోనర ♦ దా మెనుబట్టి
క ♦ నన్నకడకు। నిలిపియక్కాయముని ♦ వలువలిప్పుచునుండ ♦ పాహి
మాంమనియామె బల్కుచుండ, అక్షయంబనినీవు ♦ నాదరించగలేదె
అటులనామానప్రాణాదులన్ని।

గీ॥ గాచిరక్షించుకోవయ్య కమలనాభ ♦ నీవు ఆలస్యమిక జేయు
నీతిగాదు। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మార్తేరు రామచంద్ర॥ 8

సీ॥ అవనిపై యజ్ఞయాగాదిక్రతువులందు ♦ దగయువిర్భాగముల్ దనుజులెల్ల| హరియించుచుండగా ♦ నపుడుయింద్రుడుసర్వ ♦ దేవతుల్ మునులెల్ల ♦ దిక్కులేక| శ్రీహరియనివేడ ♦ చిత్తమందూహించి రాముండవైబుట్టి ♦ రయముగాను| దుష్టులశిక్షించి ♦ శిష్టులపాలించి సకలధర్మములిలన్ ♦ సాటియుంచి|

గీ॥ ఈవుసత్కృపచేతనన్నేలుటకును ♦ నీచమాలేకభారమా నిగమవినుత| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరురామచంద్ర॥ 83

సీ॥ గోపకుల్పైగల కోపమునజిష్ణుండు ♦ రాళ్లవృష్టిని యంత ♦ రయముగాను| గోవులమీదతా ♦ గురిపించుచుండగా ♦ గొల్లలందరునిన్ను ♦ గొల్లుమనుచు| శ్రీకృష్ణయనివేడ ♦ శీఘ్రమేనీవు నా ♦ గోవర్ధనగిరిని ♦ గొడుగువలెను| నెత్తిగోగోపకుల్ ♦ కేయపాయములేని ♦ యట్లుగాపాడవే ♦ యటులనన్ను|

గీ॥ కుజనులపకీర్తివర్షంబుకురియుచున్న ♦ ఈవుకృపయను గొడుగుచే నేలలేవె| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరురామచంద్ర॥ 84

సీ॥ దనుజేశ్వరుండు తన ♦ తనయుని విష్ణుభక్తుడని యనేకపీడలతని| హస్తిచేత్రొక్కించి ♦ యవనిపైపాతించి కొరడాలగొట్టించి కొడుకుయనక| యేటిలోనైపించి ♦ మొసలలోనిలబెట్టి ♦ సభలోనకంభంబు ♦ సరసనిల్పి| యిచ్చటజూపునీ ♦ యేలికనని వాన ♦ వుడుబల్కగానీవు ♦ పుక్కుదనక|

గీ॥ తంభమందుననుదయించిదానవేంద్ర ♦ ద్రుంచి బాలునిగావవా పించదారి| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరురామచంద్ర॥ 85

సీ॥ రామచంద్రానన్ను ♦ రక్షించుమనగానే ♦ పగవాడనకనుచే బట్టినంత ♦ వానరులువానిని ♦ వధియించవలెనన ♦ శరణన్నవారిని

చంపనేను। యనిబల్కవారలు ♦ నారావణుడువచ్చి ♦ రక్షించుమన్న నే ♦ రాజ్యమిడుదు। వనుచు బల్కగ నీవు నారావణుడు వచ్చి రక్షిం చుమన్న నారాజ్యమిడుదు।

గీ॥ వనుచుబల్కినకృప నన్ను నాదరింప ♦ యెంచుదాచితివోగదా యిందిరేశ। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మార్త్యేగు రామచంద్ర॥ ౮6

సీ॥ సివిల్లు కైమదిలోన ♦ చింతజెందియునిన్ను ♦ వేడుచునుండగా వేగనీవు। క్రిమిలు కేసును బెట్టి ♦ క్రిగంటయిపుడునన్ ♦ జూడవు నీకిది చోద్యమటర। నాదుధైర్యంబును ♦ నీనువాత్సల్యంబు గనగవలెనని యిపుడు ♦ గాచియున్న। శిష్యమిత్రులితర ♦ చెడుగుబృందము కెల్ల భక్తినీయందున ♦ పట్టుటకున।

గీ॥ జూపువాత్సల్యమిక్కనైన సొంపుగాను ♦ లేక నిను నన్ను నమ్మరు శేశమైన। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మార్త్యేరురామచంద్ర॥ 87

సీ॥ ధరణిభారముదీర్ప దశరథాత్మజుడవై పుడమిలోపననీవు బుట్టగాను। నినుకౌగలింపగ ♦ మనులూరుచునున్న ♦ తాపసుల్ మదిగని ధరికిజేరి। కృష్ణావతారమున్ కృషకోర్కెదీర్చెద ♦ ననుచువారలతోడ ననగవారు। గోపికలైబుట్ట గోపబాలుండవై వసుదేవు దేవకుల్ ♦ వర సుతుడుగ।

గీ॥ బుట్టి వారలకోర్కెలుపొంచుగాను ♦ దీర్చిపరలోకమివ్వవా దివిజవినుత। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మార్త్యేరురామచంద్ర॥ 88

సీ॥ ద్వాపరియుగమున తాపసోత్తములెల్ల ♦ గొల్లలయిండ్లలో గోపికలుగ। బుట్టియుండియునిన్ను ♦ పూర్వంబె యడిగిన కోర్కెనుమర చీవు ♦ కొంటివనుచు। అలయశోధను జేసి ॥ అమ్మనీకొడుకు మ ♦ మ్మల్లరల్ జేసిమా ఆలయములు। పాలు పెరుగులన్ని ♦ పానంబు జేయుచు పతివ్రతధర్మములు పాడు జేసె।

గీ॥ ననుచుబల్కుట సత్యమా అహహకర్మ ♦ మేమి తగువులకెక్కి
తివి ♦ యుంచి రేశ। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణ
సాంద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 89

సీ॥ మానుతెల్లరు కలిమాయలోపలజిక్కి ♦ అజ్ఞానమునబడి ♦ యు
తివలమని। భావించుకొనినీకు ♦ పణతులైయుండగా వాత్సల్యమునముక్తి
వారికొసగ। మదినిదలచినీవు ♦ మానములుపూర్వంబు ♦ కోరినకోర్కె
ను గూర్చుచుండ। అజ్ఞానదశచేత ♦ నదివారుగానక ♦ దుష్టుడవనుకొ
నె ♦ దోషహరణ।

గీ॥ అట్టిచర్యలనేనిప్పుడభినుతించ ♦ కేసులేలనునాపైని దాసపోష।
సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరు
రామచంద్ర॥ 90

సీ॥ కృష్ణుండవైబుట్టి ♦ గోపకాంతులతోడ సరససల్లాపములు సల్ప
లేదె। గొల్లలిండ్లనునీవు ♦ గొబ్బునజొరబడి ♦ చోరుండవైవెన్న శూర
గొనవె। మగువలెల్లరునొక్క ♦ మడుగులోస్నానంబు ♦ జేయుచుండ
గనదీ చెంతజేరి। వలువలన్నియునీవు ♦ వశముజేసుక పొన్న ♦ చెట్టెక్కి
యుండగా చేడియలును।

గీ॥ వచ్చిప్రార్థింపవలువలనిచ్చినావు ♦ బళిర నాచర్యలెల్లనబద్ధమట
ర। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రే
రురామచంద్ర॥ 91

సీ॥ దోషహరణనిన్ను ♦ దుర్భవనిష్ఠచేతను ♦ ధ్యానించుచుంటి నీద
యనుగోరి। రక్షించకుంటివి ♦ పక్షివాహననామ ♦ ప్రారబ్ధమేమిరా
పరమపురుష। కనునిన్నునమ్మితే ♦ నిడుములెక్కువజేయు ♦ చుంటివి
నీకిది చోద్యమటర। క్రిమినలు కేసుచే ♦ గెంటితికోర్టుకు ♦ సివిలులో
కూడ నన్ జేర్పదలచి।

గీ॥ యేమియెరుగనిరీతిగాయిపుడునీవు ♦ నూరకుంటివి ఘనమాన
యుర్విలోన। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాం
ద్ర మాట్రేరు రామచంద్ర॥ 92

సీ॥ సంసారబాధకై జడిచియున్నందుకా ♦ యెక్కువబెట్టితివిడుము లిపుడు| పోలీసుకేసుకై ♦ బోషనిలేదంటె ♦ నదియుకల్పించితివాదిదేవ అప్పునేదెచ్చుటకొసరంబేమన్న ♦ నదకూడకలిగించితౌరయిపుడు| కం ప్లంటుజేయింప ♦ కఠినమనంబుతో ♦ జూచుచుంటివినీవు ♦ చోద్యమ టర|

గీ॥ మరియునిక నేమిచేయింపమదినిదలచి ♦ యుంటివో వేగజేయిం చుమురగశయన| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణ సాంద్ర మాౘ్టేరురామచంద్ర॥ 93

సీ॥ శ్రీరామనిన్నునే ♦ సిరులడ్గులేదనా ♦ చింతలోబెడితివి ♦ శీఘ్ర ముగను| భవసాగరమునకు ♦ బయటనుండితినా ♦ యిడుములెక్కువ బెడితివిందిరేశ| యెన్నియిడుములునా ♦ కిలలోనబెట్టినా ♦ నీభక్తినామ ది ♦ నిలచులాగు, జేయుమంతేచాలు ♦ జగతిపైనాకబ్బె పేరుకీర్తులు నీవె ♦ దారుణేశ|

గీ॥ నిన్నుదప్పనురక్షింపనితరజనుల ♦ వేడజాలను దయజూపు వే డ్కతోడ| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాౘ్టేరురామచంద్ర॥ 94

సీ॥ శ్రీరామభక్తులన్ ♦ శీఘ్రమేబ్రోతువన్ ♦ ప్రఖ్యాతిబట్టినిన్ బహువిధముల| వినుతిజేయుచునున్న ♦ వేగరాకుంటివి ♦ కారణంబుమ దెల్పుకంతుజనక| నీభక్తులనుగావ ♦ నీవురాకుండిన ♦ పరులువచ్చెదర యో పాపనాశ| ఆరునెలలనుంచి ♦ యరచుచునుంటిని ♦ నోరునొప్పి గలిగె ♦ నూరకుందు|

గీ॥ పేరుకీర్తులునీపైనబెట్టినాడ ♦ యేమిజేసినసరెనీవు యిందిరేశ| సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాౘ్టేరు రామచంద్ర॥ 95

సీ॥ శ్రీరమేశానాదు ♦ చిక్కులునెడబాప ♦ లేవా ఇదినీకు ♦ లె క్కయటర| పొలముసిస్తుకుముందు ♦ బోధలబావయన్నభక్తుడొకసతిని

పైకమడుగ। నాగబాయతనిని ♦ నమ్మించితరువాత ♦ కన్యారులివ్వద్దన కృపతునివిడచి। యివ్వనన్నునాత ♦ డితర గ్రామముకేగ ♦ యింతిలో నాగబాయింటికేగి।

గీ॥ ఆమెపైకమునీవపుడపహరించి ♦ సిస్తుచెల్లించలేదేయో శ్రీసతీశ। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరురామచంద్ర॥ 93

సీ॥ యిందిరేశానన్ను ♦ నిపుడుబ్రోవకయున్న ♦ దయవక్తినీకవు నరసిచూడు। స్నేహితుల్ బంధువుల్ ♦ చెంతజేరుటలేదు ♦ వారిపై యాశనే ♦ వదలుకుంటి। యితరులపై యాశవీడితియికనీవె ♦ దిక్కుగానామది। దిట్టపరచి। నీవెనాకార్యంబు ♦ నెరవేర్తువనిమెక ♦ గుని సిల్పియుంటినో ♦ గుహానివరద।

గీ॥ యింకనాలస్యమునుజేయునింపుగాదు ♦ కార్యసాఫల్యమునుజేసి ఘనతజూపు। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరురామచంద్ర॥ 97

సీ॥ నారదతుంబుర ♦ నందివాహనులను ♦ నీవురక్షించుట నిజమొ మైతె। ద్రౌపతిప్రహ్లాద ♦ దంతీంద్రసుగ్రీవులను ♦ నీవురక్షించుట నిజమెమైతె। అర్జునాహల్యల ♦ నంబరీషాదుల ♦ నీవురక్షించుట నిజము మైతె: ఉద్ధవకౄరాది ♦ నుత్తమపురుషుల ♦ నీవురక్షించుట నిజమొ మైతె।

గీ॥ వేగరక్షించుమయిపుడువన్నోదక్కుచుంక ♦ లేదుమునిమానసబ్రహ్మయాదిదేవ ♦ సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మాట్రేరురామచంద్ర॥ 98

సీ॥ కూర్మదాసుక్కచేల ♦ కుచేలబాలక ♦ [illegible] నీవుబ్రోవించుట నిజముమైతె। నరసింహమేక్కభక్ ♦ నానకదాసు నీవుబ్రోవించుట నిజముమైతె। యిందిరేశుండనీ ♦ వెంచుమి ♦ [illegible] యాపదబాపి మరియు। నాహృదయంబులోనుంటి యుండిన మూలువుండి యనునట్టి కోరతదీర్పు॥

గీ॥ దీర్ఘలేకున్ననీగుట్టుతెల్లమాను ♦ గానమర్యాదనిల్పుకో కంతుజ
నక। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర రమ్యగుణసాంద్ర మార్తే
రురామచంద్ర॥ 99

సీ॥ ధర్మంబునిల్పి యు। ధర్మంబుబాపను అవతారములుదాల్చుటం
తనిజమె। దాప్రతిపహ్లాదు దంతీంద్రుధ్రువులాది సుజనులగాచుట
నిజముకలిలో। జయదేవకభీరు ♦ జనసక్కుమీరాది ♦ దాసులబోచు
ట ♦ తద్యమరయ। భక్తులకునుగల్గె ♦ బాములద్రుంచియు ♦ నేర్పుగా
బోచుట ♦ నిజమునిజము।
గీ॥ గానవినునమ్మువారలకష్టములను ♦ బాపకుంమవె ధరణిలో ♦
పాపనాశ। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర
మార్తేరు రామచంద్ర॥ 100

సీ॥ శ్రీరామజయరామ ♦ సీతామనోహరా ♦ మారుతాత్మజసేవ్య
మంగళంబు। దశరథాత్మజ దుష్ట ♦ దానవసంహార ♦ మాతపిత్రులసేవ్య
మంగళంబు। సాకేతపురవాస ♦ సాధురక్షణదుష్ట ♦ మదనాశనానీకు
మంగళంబు। అహల్యరక్షణా ♦ యాశ్రితపాలనా ♦ మాధవానీకిదె
మంగళంబు।

గీ॥ మదనజనకుండనీకిదేమంగళంబు ♦ మహిసుజనపాలనీకతి ♦ మంగ
ళంబు। సుబ్బరాడ్వరదా హరీ సురనుతేంద్ర ♦ రమ్యగుణసాంద్ర మా
ర్తేరురామచంద్ర॥ 101

శ్లో॥ సంసారసర్పదష్టానామ్ ♦ జంతూనామవివేకినామ్।
శ్రీరామచంద్రపాదాబ్జం ♦ స్మరణంపరమౌషధమ్॥
శ్రీరామచంద్రశతకము సంపూర్ణము.

శ్రీవేణుగోపాలస్వామి పరబ్రహ్మార్పణమస్తు.
శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్లో॥ గుణదోషౌబుధాగృహ్ణ ♦ న్నిందుక్ష్వేళావివేశ్వరః।
శిరసాశ్లాఘతేపూర్వం ♦ పరంకంఠేనియచ్ఛతి॥

[1922-23 వ్యయుక్తిక 1929-30 లక్ష్మీకాంత పత్రికలనుండి పునర్ముద్రితము.]

శ్రీహయగ్రీవాయనమః

(కవి వైరాగ్యము)

సీసశతపాదమాల.

1. దివ్యస్థలంబులన్ నీటుగానుండియు ♦ పుణ్యమానవులచే పొల్పుమీర
2. ధనధాన్యసంపదల్ తరుచుగాగల్గియు ♦ నాగరికతతోడ భోగమలరి
3. తేజరిల్లెడియాంధ్ర ♦ దేశంబులో నెట్టి ♦ పాపంబులైనను బాపివేగ
4. కోర్కెలనొసగెడి ♦ గోదావరీకృష్ణ మధ్యమాస్థైరుగ్రా ♦ మంబునందు
5. రాట్వంశజులలోని ♦ రాజిల్లెతామస ♦ పాలగోత్రజులని ♦ బరగినట్టి
6. వెలగలవారిలో వేడ్కగాజన్మించి ♦ వర్తకంబున కడువాసికెక్కి
7. రమణీయమైనట్టి ♦ రాజయాఖ్యనిసతీ ♦ గంగమాంబనునామె ♦ గర్భమందు
8. బుట్టవెంకటరెడ్డి పురుషసోదరుడై ♦ యుండగాపెద్దలు తండ్రితండ్రి॥
9. నామధేయంబును నయముగాబెట్టగా ♦ సుబ్బారెడ్డందురు సురుచిరముగ
10. బాలుండనైమూఢ భక్తిసల్పుచునుండు ♦ నంతలోమాకల్మి ♦ యణగిపోయి
11. హీనస్థితియుమమ్ము ♦ హెచ్చుగానంటనా ♦ యన్నకునింటిబా దంటకుండి
12. పనిజేసితెచ్చినా పైకంబుచేతను ♦ పరకాంతలతోపొందు బడయుచుండ
13. యింటిలోపలకడు నిబ్బందిగానుండ ♦ జనకునిమదిచెడ జననినన్ను
14. బడిమానియునుకూలి ♦ పనికివెళ్లుచుటన్న ♦ తల్లియాజ్ఞనుమది దగవహించి
15. గుదురుగానేనప్డు కూలిజేయుచునుండు ♦ నాటికిశ్రీరామనవమివచ్చి
16. రథయుత్సవముతోడ రామచంద్రుడపుడు ♦ వేంచేయుచుండనే కొంచదశతో
17. జూచుచునుండగా సొంపుగా జనులెల్ల ♦ పండ్లనురథముపై బరపుచుండ
18. రథముకాశితములు రాలుచునుండగా ♦ నేనేవేసితినని మానసముతో
19. గ్రామాధికారి నన్ ♦ కఠినోక్తులనుబల్క ♦ నెక్కుడచింతతో నింటికేగి
20. అన్నపానములిడి యైదుదినంబులు ♦ ఏకద్వజముగనే నేడ్చుచుండు
21. జననినన్నునుజూచి జగుసంగతివిని ♦ హరినిధ్యానించుమనకతెగలియు
22. ననుచుబల్కగనునా ♦ కంతటినుండివై ♦ రాగ్యంబుమెండయ్యె రయముగాను
23. హరినామసుధమీద యామోహమునుజెంది ♦ పెద్దలవాక్యముల్ ప్రీతితోడ
24. వినుచుసద్గ్రంధముల్ వేడ్కగాజూచుచు ♦ నుండంగనల్పులు ♦ మెండుగాను
25. తగదిట్టిగ్రంధముల్ తగదుజూచిననీదు ♦ మతిచెడుగావున మానుమనుచు
26. యెంతగాజెప్పిననంతయువినకవి ♦ పెడచెవుల్ బెట్టుచు ప్రీతితోడ
27. పెద్దలసేవించి పేరాశతోహరి ♦ నామంబునామదిన్ ♦ ప్రేమమీర
28. స్మరియించుచునురెండు ♦ సంవత్సరంబులు ♦ దినమొకటింటికి డీటుగాను

29. కుంచెడువడ్లకు ♦ కూలిజేయుచునుండి ♦ సారసాక్షునిగొల్చు సమయమందు
30. మామసోదరిభర్త ♦ మముబ్రోచుననుచును ♦ బల్కి రంగూనుకు బయలుదేరి
31. వెళ్లికుజనులతో ♦ వేడ్కగాదిరుగుచు మాకుజెప్పినప్రజ్ఞ మరచిపోవ
32. అంత నాయన్నటకరుదెంచియాతని ♦ అండజేరిద్దరు మెండుగాను
33. వైరముల్ బెట్టుక వారొండొరులునప్డు ♦ మాటలాడకనుండి మరియునన్ను
34. రమ్యమైనట్టియా రంగూనుపురముకు ♦ భావమరదినన్ను బంపుమనుచు
35. జాబులువ్రాయగా జననిజనకులునన్ను ♦ పనుదెంచుమనియాజ్ఞ సరగునొసగ
36. మాతపితృలయాజ్ఞ మదిలోననిడుకొని ♦ స్వగ్రామమిడచియు జనుచునుండ
37. మార్గమున్ గురుకృప మదికిచేకూరగా ♦ ఆనందమునరంగ ♦ మునుగగాను
38. భావమరదియునన్ను బహుబాములనుబెట్టి ♦ నంతనా యన్నకడ కరుగుదెంచ
39. అన్నచెంతకుజేర ♦ నాతడుకుజనుల ♦ స్నేహంబులనుగూడి స్త్రీలపొందు
40. జేసిసంకటములు జెందనేనతనిని ♦ స్వగ్రామమునకును సరగునంపి
41 ఆర్యులతోగూడి హరినిస్మరించుచు ♦ ఆనందమునుజెంది అయిదువత్స *
42. రములునేనుండయా రంగనిపురమునా ♦ యన్నమరలరాగ నతనినేను
43. యేలవచ్చితివన యింటిదగ్గరతల్లి ♦ తండ్రులునీకొరకు తల్లడిల్లి
44. చింతించుచుండెను శీఘ్రమేనింటికి ♦ రమ్మనిబల్కెనే సమ్మతించి
45. ఆగురెండునెలలు అప్పుకొంచెముపుండె ♦ అదితీర్చి వెళ్లువాడనగనతడు
46. పనిజేసితెచ్చినా పైకమితరులకప్పు ♦ బెట్టుచుననుగూర్చి పెద్దతాతో
47. వీడిపాటేలనుయింటిదగ్గరను మా ♦ తల్లిదండ్రులతి తల్లడిల్లి
48. విలపించుచుండెను వేగమేరమ్మంటె ♦ రాకుండెననుచును రవ్వజేయ
49. వానమనంబిసికియు ♦ నతనినియింటికి వెళ్లుమన్నతడు కడ్పేడ్కతోడ
50. మౌల్మెనుకలకతా మొదలగుపట్టణముల్ ♦ చిత్రముల్ జూచింటికి జేరనెంచి
51. వార్త సేవినికడు వైరాగ్యమునుబూని ♦ హరినిగనుగొననెంచి యపుడువేగ
52. అన్నపానముమాని అడవికేగియుకడు ♦ దీక్షతోనుండియు ♦ తిరుగుచుండి
53. ఫలవృక్షములకడ ♦ పండియుండిననవి ♦ భక్షించనుండ సద్భక్తినుండ
54. చెట్టుక్రిందుండ నా శ్రీహరియప్పుడు ♦ వడియరూపుతో నా వద్దకొచ్చి
55. పండ్లుదిన్వేమని బలుకుచుతానప్డు ♦ పండ్లేరిదెచ్చినన్బట్టుమనుచు
56. దోసిటబోసియు దోషాహరుండప్డు ♦ తినమనినోటికందియ్యగాను

---

* ఇచ్చట మద్గురువర్యుని శిష్యురాలును నన్ను కన్నతల్లికన్న నెక్కువగా ప్రేమించి నాకు భక్తిజ్ఞానాభివృద్ధికితోడ్పడిన శ్రీమతియేగు నారాయణమ్మనుగురించి గ్రంథవిస్తరభీతిచే విడచితిని అయ్యది మజ్జీవితచరిత్రలో పూర్తిచేయబడును.

57. అపండ్లుపండ్లకు నంటగానెనమిత ♦ దాహంబుయవ్వ నేడాశరధిని
58. నీళ్లుకావలెనని నేర్పుచేబల్కగా బొంబాయినొకదాన్ని పొందుపరచ
59. అచటికిబోయి నే నదిమూడలేదయ్యె ♦ తిరిగిచూడగహరి మనుగుపడగ
60. అంతటినుండినే నాహరిన్ దలచుచు ♦ రెండువత్సరములు మొందుగాను
61. భక్తిసల్పుచునుండి భగవంతుడనెవాడు ♦ భక్తులపోషించె భారమంత
62. ఖూనునోలేదో యనొప్పించినేచూడనా ♦ సకలకార్యంబులు జరుపనాను
63. హరిపైనవైరాగ్య మతివిస్తరించియు ♦ ఆసక్తితనుకీర్తనల్లుచుండి
64. రమణీయమైనట్టి రంగూనుపురమిడచి ♦ చెన్నపట్టణమునకు చేరివేగ
65. శ్రీరంగమునకేగి శ్రీరంగనాథుని ♦ సేవించి మాట్టేరు శీఘ్రముగను
66. జేరియుకుశలజేసి ♦ జీవింపదలచనా ♦ హరిమాయయేమొగా ♦ నమితముగను
67. యింటిలోవారంత యోగినిష్ఠులైయుండి వేడ్కతోహరినినే వినుతిజేయు
68. వేళలనామది వినుకింపసాగగా ♦ ప్రాపంచసుఖనాశ బాసివేగ
69. బ్రహ్మచార్యవ్రతమునే భక్తిసల్పుచునుండ ♦ హరికృపచే నైత మమితముగను
70. కలుగనేహరిగుణ గణములగూర్చిశ్రీ ♦ రంగనాథనామకీర్తనలుమదన
71. గోపాలశతకంబు గోపాలచర్యలు ♦ దసరపద్యములుగ ♦ దగరచించ
72. స్నేహితుల్ జూచవి శీఘ్రంబుగానచ్చు ♦ వేయింపథనమొసగి వేడ్కతోడ
73. యిట్టులనే హరికథగ నేచరిత్రముమైన ♦ వ్రాయప్రోత్సాహంబు వాయచేయ
74. జదువలేనందుచే చక్కగానేకథలు వ్రాయుమనాయని ♦ వగపుజెంద
75. చింతేలనీవింక శీఘ్రమేనాయంతరంగభక్తులకథల్ ♦ రయముగాను
76. అరంభమునుజేయు మంతనేజేతని ♦ శ్రీహరిస్వప్నమున్ జెప్పగాను
77. ప్రహ్లాదధ్రువకథల్ భక్తిచేవ్రాసియు ♦ జయదేవచరిత్రంబు చక్కగాను
78. వ్రాయుచుండగ వైశ్య వైధవ్యనొక్కతివచ్చియు భక్తిచే వగలుగుల్క
79. నేకూడమీవలె నిజమైనబ్రహ్మచార్ వ్రతమునుబూనితి వానిగాను
80. యిలభక్తులనుజేర యిష్టంబులేకమీ ♦ సంగతిప్పుడుదెల్పి సరగునాను
81. మీసన్నిధికివస్తి మీరునాపైదయబూని సద్బోధను ♦ పొందుగాను
82. జెప్పుడుమీకిదే జేజేలుచేతునన్ ♦ నక్కవినయంబులు పెక్కులుగను
83. జేయనేనప్పుడు ♦ శీఘ్రమేయామెను ♦ పొమ్మనిబల్కితియుమ్మలేక
84. బల్కచామెనుజూచి ♦ భవ్యులన్ జేరు నీ ♦ సంశయంబులుదీరు సరగునాను
85. గానినావంటిలన్ కళుగాయలనుజేర ♦ అపకీర్తిచేకూరు నరయగాను
86. భక్తిమహిమ్మనుదెల్ప పసివాడనేగాన ♦ నీకుబోధించేటి నేర్పులేదు

87. అదియు గాకను నేను అతిదరిద్రుండనైయుంటిని గాన నా యింటికొస్తి
88. నీదువర్ణంబులో నిన్ను నిందింతురు ♦ అపకీర్తి సభలనన్నింటియుండు
89. గాన నోతల్లి నీఘన వైరాగ్యంబు ♦ బ్రాహ్మణులకో యితర్భక్తులకునో
90. జూపించి సద్బోధ ♦ సౌఖ్యగా వినుము నా ♦ దరికి రావద్దని తిరుచు గాను
91. జెప్పామెనన్నేమి చేయదలంచిరో ♦ నీతివాక్యంబులు నింపుగాను
92. జెప్పుచు ననుజూచి చిన్నవానైన మీ ♦ వైరాగ్యమును జనుల్ వాసిగాను
93. జెప్ప నేవినివస్తి శీఘ్రంబుగా మీరు శిష్యురాలిగ నను ♦ జేసుకొనుడి
94. పరులు నన్నేమన్న పాటిచేయను గాని ♦ మిమ్మిత్తన్నేమన్న మీరు కూడ
95. లెక్కచేయక మదిన్ లేశంబురైనను ♦ సంశయించక యిష్టు సరగు నాను
96. మీకు తెలిసిన బోధ నాకు బోధింపుడన్ ♦ బల్కనేకించెత్తు భక్తితోడ
97. పతివ్రతకథలను బాగుగా వినిపించుచుండ గానన్నామె ♦ జూచి వేగ
98. ధ్రువగాధ నాకు సంతోషంబుగానుండె కారణంబట్టిది గలిగె నాకు
99. గాన నాపాత్రంబు గ్రక్కన నచ్చునే ♦ యించుము పైకంబు యిచ్చెదంచు
100, నుడువ నేనమ్మక నూరకుండగ నామె ♦ భాష లెన్నోజేసి బహువిధముల
101. జెప్పగా నచ్చుకు శీఘ్రంబుగానివ్వ ♦ అచ్చువారగ దిగూర్ప నమితముగను
102. ఆలస్యమును జేయు నంతలోపల నామె ♦ దరికిరామానియు ద్రవ్యమివక
103. నుండచ్చువారప్డు నోటీసులంపియు ♦ దావాను పెట్టను తలచియుండ
104. దసరాపద్యములలో తగనిశృంగారంబు ♦ కూడదనిదుష్టులు కీడుచేయ
105. ంగా నెంచిఅర్జీలు గ్రక్కునబంపగా పోలీసు వారప్డు జాలిలేక
106. కాఠిన్యమున మేజ ♦ స్త్రీటుదగ్గర నేను బెట్టిత్రిప్పుచునుండ భీతివిడచి
107. శ్రీహరిపైమది ♦ జేర్చి దుర్మతినామ ♦ వత్సరమాషాఢ మాసమందు
108. పద్మనాభునిపైన పద్యములను వ్రాయు ♦ నంతలో కేసులు నంతరింప
109. జేసెను గాన నీ సీసపద్యంబులు ♦ భక్తితో నెవరైన పఠనజేయు||

గీ|| చున్నవారలు కష్టంబులెన్నిరైన । బాసి హరికి జేరకుండునే పాపనాశ
నుబ్బరాద్వరదా హరీ సురనుతే: ద్రి రమ్యగుణసాంద్ర మాష్టేరు రామచంద్ర||

శ్లో|| రాశబ్దోచ్చారమాత్రేణ । ముఖాన్నిర్యాంతి పాతకః
పునఃప్రవేశభీత్యాచ । మకారస్తుకవాటవత్ ||

కవివైరాగ్యమను
సీసపద్యశతపాదమాల
సంపూర్ణము.
శ్రీవేణుగోపాలస్వామిపరబ్రహ్మార్పణమస్తు
శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ.

శ్రీవెలగల సుబ్బారెడ్డిగారిచే రచియింపబడిన గ్రంథములు.

1. శ్రీరంగనాథనామసంకీర్తనలు వెల ప్రతి 1కి 0—6—6
2. ప్రహ్లాదచరిత్రహరికథ ... ... 1—0—0
3. మదనగోపాలశతకము. ... ... 0—2—0
4. ధ్రువచరిత్ర హరికథ ... ... 0—12—0
5. దసరాపద్యములు (కృష్ణలీలలు) ... ... 0—2—0
6. రామచంద్ర శతకము ... ... 0—2—0
7. ముకుందశతకము ... ... 0—2—0
8. జయదేవచరిత్ర హరికథ ... ... 1—0—0♦
9. సుబ్బరాడ్జ్ఞానరామాయణము ... ... 0—2—0
10. గజదొంగ వైరాగ్యము (ప్రహసనము) ... ... 0—8—0
11. శ్రీనమ్మాళ్వారికులప్రశంస. ... ... 1—4—0
12. ప్రచ్ఛన్నక్షత్రియ (కమ్మరెడ్డి కాపువెలమ)కులప్రబోధము ... ... 0—8—0
13. పంచమ (ఆదిమాంధ్ర)కులప్రబోధము ... ... 0—2—0
14. భరతమాతస్తవము ... ... 0—2—0♦
15. వైకుంఠైకాదశివ్రతప్రశంస (పార్వతీ పరమేశ్వర సంవాదము) ... ... 0—4—0
16. పరమార్థప్రబోధము. ... ... 0—4—0
17. ప్రచ్ఛన్నక్షత్రియ (కమ్మరెడ్డికాపువెలమ)కులప్రకాశిక. 2—0—0♦
18. ముక్కోటైకాదశి మహాత్మ్యము (పద్యకావ్యము) 0—4—0
19. పుష్యశుద్ధైకాదశిమహాత్మ్యము (కృష్ణార్జునసంవాదము) 0—1—0
20. శార్దూలవృత్తపంచవింశతిమాల 0—1—0 21. శ్రీవేణుగోపాలభక్తిరసాయనామృతసారంబుయును వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారి కీర్తనలు 1భాగము 0—1—0 22. డిటో 2వభాగము 0—1—0 23. డిటో 3వ భాగము 0—2—0. 24 డిటో 4వ భాగము 0—1—0

♦ ఈ గుర్తుగల గ్రంథములు ముద్రణము కాలేదు.

శ్రీ వేణుగోపాలభక్తలీలామృతలహరి

శ్రీ వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారి గుణగ్రంథప్రశంస.

కవులు పండితులు యభిప్రాయములు.

1. కం॥ వెలగలిగెనునీకతమున వెలగలకులమెల్లసర్వవిద్యాన్వితమై
వెలవెలవిడిచెనుభళియిక వెలగలశ్రీసుబ్బిరెడ్డి వేల్పులగిడ్డీ॥

సీ॥ పరికింపమదనగోపాలశతంబిల నత్యంతభక్తిచేనతిశయిల్లె
ధ్రువమెలర్పగమయా ధ్రువచరిత్రంబెల్ల । నద్భుతస్ఫురణచే నతిశయిల్లె
అహ్లాదకరముచే । ప్రహ్లాదచరితంబు మోక్షదాయకముచే మొనసియుండె
భక్తియుసరసంబు బహువిధిలోకోక్తి । యనురాగములచేత నతిశయిల్లె

గీ॥ బాలురునువృద్ధజనములుపండితులును । చదివినంతనెమోదంబు సౌఖ్యమొదవు
ముదముతోడుతఈగ్రంథములనుయెల్ల। కరుణతోజూచిదేవుడు గాచుగాత॥

మకాం ఆచంట.
20—9—1924

ఇట్లు విధేయుడు,
కరి అచ్చిరెడ్డి.
ఆచంట సబుపోస్టుమాష్టరు.

2. కం॥ శ్రీరఘురాముడు వెలగల ధీరుండగు సుబ్బిరెడ్డి ధీరస్వాంతున్
కోరికలుదీర్చినాయువు । కారుణ్యముతోడబ్రోవు ఘనవిభవముల్సా॥

గీ॥ చిన్నతనమున శ్రీహరిసేవగలిగి । చదువులేకనె కవితంబుసహజగలుగ
కథలలోనీతిభక్తులుగరపితివిగ। సుజనగుణగణ వెలగల సుబ్బిరెడ్డి॥

గీ॥ రేదురెల్లరుశూరులై రెడ్డులనియు। బిరుదముధరించిధరనేలి ప్రీతిమీర
కవులుపండితులై కీర్తిగాంచినట్టి । దొడ్డవారలుమీరెడ్డి దొరలుగాదె।

గీ॥ అట్టిక్షత్రియకులమునందపనిబుట్టి । పసితనంబునగురుకృపన్ బడసిభక్తి
జ్ఞానవైరాగ్యములు వెద । జల్లినట్టి సుబ్బరెడ్డీంద్రనినుబొగడబ్బురంబె।

కం॥ నీకథలొకమారిన్నను । రాకన్మానదుసుబుద్ధి రహిమూర్ఖమదుల్।
ఆకర్ణింపరెభక్తిని । చేకొనివైరాగ్యమొందిరెందును పరమున్॥

కం॥ ధ్రువప్రహ్లాదునిచరితలు । నవరసములునిండియుండె నార్యులుమెచ్చన్।
భువినీదుకీర్తిహెచ్చియు రవితారలరీతివెలయు రభసంబొప్పన్॥

కొత్తపల్లి
ప॥ గో॥ జిల్లా.

ఇట్లు చాగంటి వీరభద్రరావు
6—4—1924

3. శ్లో॥ మాతృవత్పరదారాంశ్చ ♦ పరద్రవ్యానిలోష్టవత్
ఆత్మవత్సర్వభూతాని । యఃపశ్యతిసపశ్యతి॥

అను నీతివచనానుసార మీగ్రంథకర్తగారు నడచుకొనుచున్నారనిన సత్యేతరముకాజాలదు. వీరు మద్గురువర్యునికి ప్రియశిష్యులౌటచే నాకాత్మబాంధవ్యులును

కొంతకాలము మత్సన్నిధిని ప్రియపుత్రవత్తుగా మెలంగియుండుటచే వీరిని నేను బాగుగా నెఱుంగుదును. (శ్లో॥ గిరాం మయూరా గగనే పయోదాః లక్షాంతరే భానుర్జలేచ పద్మం। ద్విలక్షసోమోకుముదోత్జలాని। స్నేహబంధుశ్చకథాచిదూరః)। అను నా రోశక్తిరీతిగా వీరు యిప్పుడు నాకు దూరమందున్నను రాయంచదమిశభక్తి ప్రపత్తులుంచి తమచేరచియింపబడిన గ్రంథములను పంపియుండుటచే నేనవివందనపూర్వకముగా నందుకొని కాకతాళీ న్యాయంబున చవిజూచితిని ఇంత పసితనంబులో నిట్టియనుభవముగల్గుటజూడ (శ్లో॥ నాదేవాంశో ధరాత్మన్నం నావిష్ణుః పృథ్వీపతిః నాపృషీసురుతే కావ్యం నారుద్రః క్రమపాఠకః॥) అనునట్లు గతజన్మసుకృతని శేషమున శ్రీలక్ష్మీనారాయణునియొక్క కృపయే మూలకారణము. గ్రంథములయందలి శైలి సులభమై మృదుమధురమై నీతిభక్తిజ్ఞానవైరాగ్యంబు లత్యంతసులభోపాయంబుగా బోధించునవియగుటచే సకలజనమనోరంజకమై యలరారుచున్నవి. కవియే వైరాగ్యశీలయై బ్రహ్మచారిణ్రితమునుబూనియుండ ఇక వీరు వ్రాసినగ్రంథములు మాత్రము వేరుగా నుండునా? కాబట్టి ఈగ్రంథములలో ననేక సద్విషయంబులిమిడియుండుటచే నీతిప్రజగంజితభై కబీరుదాసు చారిత్రముతో తులతూగుచున్నవనిన అతిశయోక్తి కాజాలదు. ఈగ్రంథములు పండితపామరులకు అత్యంతశ్లాఘాపాత్రమై యుండుటచే సంగీతజ్ఞులే గాక స్త్రీపురుష బాలవయోవృద్ధులలో నెవ్వరైనను గాని నొక్కొక్క ప్రతిని తమదగ్గర నుంచుకొనినచో ననేక ధర్మంబులు బోధపడగలవని నాయభిప్రాయము. నీబాలికవికింకా భగవంతుని కృపచే భక్తివైరాగ్యంబులభివృద్ధియై శాశ్వతాయురారోగ్యంబులను బడసి లోకోపకారంబుగా ననేక గ్రంథములు రచియించుగాక యని పరాత్పరుని స్మరించుచు విరమించుచుంటిని.

జగన్నాథపురం.	ఇట్లు విధేయురాలు
గోదావరిజిల్లా.	యేగు నారాయణమ్మ.

4\. గీ॥ నీవుగురునొద్దవిద్యలు నేర్వకున్న । శాస్త్రలక్షణముల్ బహుజదువకున్న
ప్రాదకవులతో తుల్యబు బడసితన్న । దొడ్డగుణ వెలుగల సుబ్బిరెడ్డిమిన్న॥

ఉ॥ దానవవైరిభక్తియు స । దాబుధసన్నుతనీతినిర్మల
జ్ఞానమునీకుపూర్ణముగ । గల్గెనటంచును గాంచినాడనే
లాననీవుజేయుప్రహ । లాదచరితలోనున్నకల్పన
ధ్యానవిధానభక్తిపద । ధర్మములనుబరికించుటన్ ధరన్॥

సీ॥ నవలలుకొందరి నగులకుహర్షంబు । హాంకథల్ కొందరికనుకతంబు
దేశచారిత్రలుదృష్టికొందరికిని । కథలు వేరొకరికి కౌతుకంబు

నాటకంబులుబహు । నాణ్యంబుకొందరి కరయప్రబంధముల్ బరఁగుపిర్రితి
శతకముల్ కొందరి జనులకుమోదంబు । ప్రహసనల్ కొందర్ ప్రజలకరిది
గీ॥ నీవురచియించుగ్రంథముల్ నిఖిలమనుజ । సమ్మతంబయిభువిగొనసాగుగనచు
డిడిజినపనివేంకట్రాట్కవినిసేను । మెచ్చుచును మదభిప్రాయమిట్లిచ్చినాను

ఇట్లు జినపనీని వెంకటామరాజుకవి, భట్లమగటూరు.
పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

5. మహారాజరాజశ్రీ వెలగల సుబ్బారెడ్డిగార్కి—

ప్రియసోదరా! తమరు నాభర్తద్వారా పంపించిన పాత్రంబును నందుకొని సాంతంబుగ పఠించితిని. ఇట్టి యపూర్వవిజ్ఞానము తమకెలువడినందుకు నామానసంబెంతయు నానందపరవశంబైనది. ఏపాత్రంబును పఠించినను తమరికిగల దైవభక్తియే వ్యక్తమగు చున్నది. వెంటనే పుత్త్రగము వ్రాయుచుందులకు నన్ను మన్నింతురుగాక. తమను భగవంతుడింకను చిరకరారోగ్యమైశ్వర్యంబులనొసంగి భాషాసేవజేయించుగాక యని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచు విరమించు .... భవదీయసోదరి

రాజమండ్రి
27-6-1923.

పులవర్తి కమలావతీదేవి.

6. కం॥ ధరమాట్రేసుపురంబున । పరమాత్మునిభక్తిగలిగి పసితనంబునశ్రీ
హరికథలు వ్రాయగల్గుట । పరమేశునికృపయెగాక పఠన చేవశమే॥
ఉ॥ తామురచించినట్టికథ । ధారశిలోపలనీతిపుంజమై
పామరపండితోత్తములు । భక్తులువృద్ధులు కాంతలాదిగా
యేమనుజుండుజూచినను । యింపుజనించియు భక్తిబూనిఈ
భూమిలోభోగభాగ్యములు । పొందసహిష్టము జెంది వేగశ్రీ
స్వామినిజేరగోరుటకు । చక్కనిబుద్ధిని పొందశక్యమే॥
గీ॥ యెచ్చుటనుజూచినన్లైనముచ్చటగను । నీతిభక్తియుజ్ఞానంబు నేర్పుమీర
పొందుపరచితివాహాహాపుడమినరులు । జూచినింపగునట్టుల సుబ్బిరెడ్డి
కం॥ యింపగుహరికథకొందరి । కింపగుడ్రామాలుకొంద రింపగునవలల్
యింపగుకావ్యముకొందరి । కింపగునిదియందరకును నెంచగధరలోన్

గుంటూరు
మఖాం, పొన్నూరు.

ఇట్లు సుజనవిధేయుడు,
డి. కోటయ్యదాసు.

7. అయ్యా మీచేరచియింపబడిన ప్రహ్లాదచరిత్రమునంతయు చదివితిని.
ఉ॥ పలుకు లచానసత్కృపను । వ్యాకరణాదులనభ్యసింపకే

సలలితపద్యగద్యముల । చక్కగ [illegible] భక్తమానసం
బులు కతుకాబ్ధి దేలఁగ [illegible] । [illegible] జనుస్సయ [illegible] తిఁబు నో
వెలగల సుబ్బిరెడ్డి [illegible] వినియించితి [illegible] సమ్మతిన్॥

కం॥ పృథుపక్షసంఘటి [illegible] । చదువరులకు భక్తి ముక్తి [illegible] సమకూర్చెడి శ్రీ
భదమగు మీ ప్రహ్లాదని । [illegible] వలయును [illegible] కాలము [illegible] కణిన్॥

పాలకొల్లు
ప॥ గో॥ జిల్లా.

ఇట్లు విధేయుడు,
కిడియం తమ్మన్నకవి.

8. కం॥ శ్రీ [illegible] యా [illegible] । [illegible] వెలగల సుబ్బిరెడ్డి
కాయురారోగ్యశ్వైశ్వర్యము [illegible] ముగను । గలుగ [illegible] గాచు గాత॥

కం॥ అలవిధిరాజములం [illegible] యు యిల [illegible] వులలోన [illegible] మీనా
రలు రెడ్లని ప్రఖ్యాతిని । [illegible] సుబ్బిరెడ్డి [illegible] ములన్॥

కం॥ కవులైపండితు [illegible] । [illegible] పోషించుచుచిర కాలముగాఁ
భువినేలె రెడ్డి ప్రభువుల [illegible] పెతిపయ్య [illegible] । [illegible]॥

గీ॥ రాజరాజులునుమహారాజులయ్యి । [illegible] దగవహించి
వసుధనేలినరెడ్లుమీ [illegible] । [illegible] వెలగల సుబ్బిరెడ్డి॥

గీ॥ నీతివైరాగ్య [illegible] । [illegible] ముల్ వేడ్కనోడ
వినినజదివిన మోక్షు [illegible] । [illegible] వెలగల సుబ్బిరెడ్డి॥

కం॥ ధ్రువప్రహ్లాదని [illegible] । [illegible] వైన [illegible] ॥
భువిలోనణగి [illegible] । [illegible] చెండె [illegible]॥

రాజమండ్రి
10-9-26

ఇట్లు విధేయుడు,
బూరాపు లక్ష్మీనరసింహము.
ఇంపీరియల్ బ్యాంకి, పెంషనర్.

9. చం॥ చదివితినిది [illegible] । [illegible] సుబ్బిరెడ్డి దా
పదమ శమాది [illegible] । [illegible] నాడ శ్రీ
వర [illegible] ముకుందభక్తమది । [illegible]
విదితముగా రచిం [illegible] । [illegible] వానినిన్॥

ఉ॥ కేవలభక్తిచే [illegible] । [illegible] భక్తి సత్క [illegible]
భావము [illegible] కవి । [illegible]
భావముసత్కవుల్ హృదయ । [illegible] పద్మములందు [illegible] నెమ్మితో

దీనవలిచ్చిబ్రోచెదరు । దివ్యవచోవిభవంబునీకగుస్॥
గీ॥ భక్తిపారవశ్యమున స। ద్భక్తకథలు।వ్రాయఁగోరునీగ్రంథవారంబునందు
దోషనీరంబువిడనాడి తుష్టిమెరయ । గుణసుధన గవి హంసలు గొనుటతగును

పాలకొల్లు.
ప॥ గో॥ జి॥

ఇట్లు విధేయుడు,
పండిత, పామర్తి సూర్యప్రకాశశర్మ.

10. వీని గ్రంథకర్తయు ప్రకాశకులునగు వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారు కృష్ణాజిల్లా మార్టేరు కాపురస్థులు క్షత్రియవంశమైన రెడ్డికులజులు శోభనాద్రి దాసను హరినామముచే ప్రసిద్ధులు. భక్తజనులకుండగు శ్రీమన్నారాయణుని పంచమవర్ష ప్రాయంబుననే సాక్షాత్కరింపజేసుకొనిన ధ్రువుని చరిత్రము హరికథారూపంబున రచించుట యెంతయు ప్రశంసనీయము. ఇందు గుణానుభవమను ప్రథమభాగమందనేక నీతులు సప్రమాణముగనుపదేశింపబడినవి. రెండవది కథాభాగము. భక్తుల రచనలయందు, భగవద్గుణానుభవమే ప్రధానముగాన ఛందోవ్యాకరణభంగంబులు పాటింపబనిలేదు. అచ్చుతప్పులు చాలాగలవు ద్వితీయముద్రణమున సవరింతురని తలంచెదము.

7—2—1923 దీనబంధు పత్రిక.

11. గ్రంథకర్త ప్రచ్ఛన్నక్షత్రియకులావతంసులైన రెడ్డివంశజులగు వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారు. వీరిని మేము కొంతకాలమునుండి యెరుగుదుము. మేమననేల ఈసహ కవి శ్రీన్యాయదీపిక, రైతు, ఆంధ్రప్రకాశిక మొదలగు వార్తాపత్రికలలో ప్రజోపకారంబగు అనేక వ్యాసరాజంబులు వ్రాసియుండుటచే వీరి మృదుమధురవాక్యపదగుంభన పాండిత్యప్రకర్షనాదులెరుగనివా రుండరనితలంచెదము. అట్టి వీరిగ్రంథలు నీతి భక్తిజ్ఞానవైరాగ్యబోధకంబై సర్వజనశ్లాఘాపాత్రంబగుట కేమియభ్యంతరముండదు. గ్రంథములశైలి మృదువై అనేకనీతులుమిగుల సులభోపాయముగా యెల్లరు గ్రహించునటుల పొందుపరచియుండుటచే అజ్ఞానతిమిరభాస్కరమో యనునట్లు ప్రకాశించుచున్నవి. ఆంధ్రసోదరులిట్టి గ్రంథకర్తలకు తగిన ప్రోత్సాహమొసగుచున్న మున్ముందింకానిట్టి సద్గ్రంథంబులనేకంబులు వెలువడుటకు సందేహములేదు. వీరినింకను ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాదులతో చిరకాలము రక్షించుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచుంటిమి.

ఆల్లిపూలగుంట,
చెంగల్పట్టుజిల్లా.

శ్రీయాదవకుల ప్రకాశిక.

12. ధ్రువుని చరిత్ర హరికథ. ఇది మార్టేరుగ్రామనివాసియు సత్క్షత్రియు లగు వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారిచే రచియింపబడి తన్మిత్రులగు సత్తి రామిరెడ్డిగారివలన ప్రకటింపబడినది. ఇది పరమభాగవతోత్తములలో శ్రేష్ఠుండని ప్రఖ్యాతివడసిన ధ్రువునిచరిత్ర. ఇయ్యది స్త్రీపురుష బాలవయోవృద్ధుల కత్యంతోపయోగకముగానుండునట్లు పరమభక్తాగ్రేసరులచే రచియింపబడిన యనేకములగు శ్లోకములు ఇతిహాసము లంజేర్చి శ్రుతిస్మృతి పురాణేతిహాసములయందలి యనేకవిషయములను సప్రమాణముగ జూపుచు సందర్భానుసారంబగు కీర్తనలు హిందుస్తానిమట్లుతోడను నీతిభక్తిజ్ఞానవైరాగ్యంబులు వెల్లివిరియునట్లు రచియింపబడినది. వెల ప్రతి 1కి రు 0—12—0.

శ్రీరంగనాథనామసంకీర్తనలు. ఇది భక్తిజ్ఞానవైరాగ్యతత్వబోధ ప్రకాశికంబులగు నూతనవర్ణమెట్లుగల 103కీర్తనలతో విలసిల్లుచున్నది. ఇది శ్రీహరిభజనకోలాటము, చితారు తెలువలగువాటిపై పాడుటకు అత్యంతోపయుక్తంబుగా నుండునట్లు రచియింపబడినది. నవరసభరితము. ఇదియు పైగ్రంథకర్తగారు రచించినదే. వెల రు 0—3—0 లు

“మదనగోపాలశతకము” ఇదియు పైగ్రంథకర్తగారి విరచితమే. ఇది భక్తిరసప్రధానమై భక్తశిఖామణులకు నీతిభక్తిజ్ఞాన దర్పణమై స్త్రీపురుషబాలవయోవృద్ధులకత్యంతోపయుక్తమై నిత్యపఠనార్హమై యలరారుచున్నది.

వెల రూ 0—2—0 :7-5-1924 వ తేదీ తెలుగు పత్రిక, రంగూన్

13. ఇయ్యది వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారి విరచితము. వీరు మిగుల భక్తిపరులగుట గ్రంథమేచాటుచున్నది, పాటలు, పద్యములు, వచనము, మొదలగునవిచేర్చి హరికథారూపంబున రచించుటచే నీతిపుంజమై అబాలగోపాలమువరకు కత్యంతోపయుక్తమై యలరారుచున్నది.

3-1-1923 వ తేదీ. శ్రీవైఖానసపత్రిక ఈగవారిపాలెము;

చెంగల్పట్టుజిల్లా.

14. ఇవి వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారిచే రచియింపబడినవి. సాలవృక్షము తాను వసించుభూమియొక్క సారము తన తలతో జూపునట్లు రెడ్డిగారి భక్తిప్రపత్తులీ గ్రంథములవల్లనే గోచరము కాగలదు. ఈగ్రంథములగురించి యెంతగా వ్రాసినను తనివి తీరదు. శైలి సులభము. పదములా లోకానుభవము. యిట్టి గ్రంథములు వ్రాయుటకు చాలా లోకజ్ఞానమువుండవలెను. ధ్రువచరిత్రలో రసగుంభనము, ఇతిహాసములు చమత్కారకథలు మొదలగునవి అత్యంత సులభోపాయంబుగా గ్రహించునట్లు వ్రాసియుండుటచే నిది నీతిపుంజరంజితంబై నెట్టిరసహీనునికైనా అమందానందసందోహ

ము నందించి నీతిభక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యులజేయుట కెంతమాత్రము సందేహము లేదు. ఇక మిగత గ్రంథములు కూడ నిందుకు తీసిపోవు ఈగ్రంథములు సర్వమతములవారిచే ఆమోదింపబడును గాక యని సర్వేశ్వరుని సన్నుతించుచుంటిమి.

22-11-1923 మదరాసు ఆంధ్రపత్రికాశిక.

15. కం॥ శ్రీవిశ్వాకులంబున । భూవిభులై రెడ్డిదొరలు పుట్టగ సిరల్
కేవిభులు సాటియనగను । కోవిదులై కీర్తి తోడ కుంభిని నేలెన్
గీ॥ అట్టి సుక్షత్రకులమున నవతరించి । భక్తిజ్ఞానాదిసంపత్తి బడసి సహజ
కవితచే కూరసత్కీర్తి గాంచితహహా । సుగుణముల జడ్డి సురగిడ్డి సుబ్బిరెడ్డి
కం॥ మిత్రమ నీవిరచితచా । రిత్రములతిభక్తిపాదమోక్షంబు తోడన్
చిత్రగతినుండె నీతికి । పాత్రంబై యొప్పె సకల భక్తులు జదువన్
ఉ॥ రయించగ దైత్యబాలధ్రువ । పీయుల గాథలు నింపు గొల్పుచు
న్నంచిత భక్తిసీధర । నద్భుతమొందగ జేయుచుండెనిల్
యించుక నెవ్వడైనమది । కిష్టము తోనివి జూచెనేని వా
న్నంచితమెల్ల పీడికడు । చక్కగ సద్గతి నొందు శక్యమే
కం॥ గురువర్యుని కృపచేతను । ధరనీకిట్టి సుబుద్ధి ధైర్యము హెచ్చెన్
మరుపకుము గురుని సతతము । విరివిగ చేకూరు సుగుణ విభవంబులిలన్
కం॥ రామానుజజియ్యరు శ్రీ । స్వామి నిరంగార్యగురుల సతతము మనమున్
ప్రేమించి దలచుచుండిన । కామితమీడేరకున్నె ఘనకృపనందా
గీ॥ ఆత్మకును సోదరుడవంచు నధికముగను । జెప్పితిని గాని వేరొండు జెప్పలేదు
బ్రాతృభక్తి నిమాయందు బరుపుమయ్య । నూరిజనగిడ్డి వెలగల సుబ్బిరెడ్డి
కం॥ అల శ్రీకృష్ణుని కృపచే । ఇలనాయువు సిరులు భాగ హెచ్చుగ కీర్తిన్
సలలితముగాంచకుందువె । వెలగల శ్రీసుబ్బిరెడ్డి వేల్పులగిడ్డీ॥

కోడూరు నరసింహాచార్యులు. జగన్నాథపురం గోదావరిజిల్లా.

16. గ్రంథకర్త వెలగల సుబ్బారెడ్డిగారు. గ్రంథములన్నియు నీతిభక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యబోధకంబై స్త్రీపురుష బాలయోవృద్ధులకెల్లరకు అత్యంతపరమార్థమై యలరారుచున్నవి.

19-12-25 వ తేదీ నీలగిరిపత్రిక నల్లగొండ, నైజాము.

17. తమరు నాయందు దయయుంచి నొసంగిన ధ్రువచరిత్ర, మదనగోపాల

శతకము. శ్రీరంగనాథనామసంకీర్తనలు, ఉపరాపద్యములు సాంతంబుగా జదువ మదీ
యహృదయం బత్యంతాహ్లాదకరంబై తమ ప్రహ్లాదచారిత్రమునకై యెదురుచూచుచున్నది
అచ్చుపడినతోడనే ఒక ప్రతి నాకు వి. పి. ద్వారా కృపచేయగోరుచున్నాను.

అల్లూరం. }
రంగూన్ యిలాకా }
ఇట్లు,
సి. హేంచ్. రంగదాసు.

18. కం॥ శ్రీవిష్ణునాభియందున ♦ నావిధిజననంబుకాగ నతనిభుజములన్
భూవిభులుబుట్టిరందున ♦ కోవిదులై రెడ్డనంగ కుంభిని నేలెన్
కం॥ ఆ రెడ్డినృపులయందున ♦ పేరొందెనువంశ మొకటి పెద్దగ వెలగల్
వారిలో సుబ్బారెడ్డను ♦ ధీరుడు కలిధుర్వుడనంగ దీపిచేధరన్
గీ॥ బాల్యముననుండి శ్రీహరిభక్తిసల్ప ♦ సారసాక్షునికృపచేత సరసకవిత
గలుగరచియించెసత్కథల్ గానరసము ♦ చేత శ్రీసుబ్బిరెడ్డాఖ్యు డెన్నుమీర
కం॥ యేపాత్రమందుజూచిన ♦ శ్రీపతిభక్త్యతిశయించె జెన్నుగమూడుల్
నీపాత్రములుపఠించిన పాపమువిడనాడిపరము ♦ బడయకనున్నే
గీ॥ బ్రహ్మపుత్రుడన్నహజకవిధన్యుడనగ ♦ సుకవిగాయకులెల్లరుస్తుతియొనర్ప
జెందెదవుగాకజగతిపైచెలువుగాను ♦ సుగుణములజడ్డి సురగిడ్డి సుబ్బిరెడ్డి
రామచంద్రబావాజీ, బారువ, గంజాంజిల్లా.

19. అయ్యా, తమ గ్రంధములు వందనపూర్వకముగా నందుకొని సాంతము
గా జూచితిని యేపాత్రముజూచినను నీతిభక్తిజ్ఞానవైరాగ్యములే సరళముగా సుబోధ
మగుచుండుటచేనివి యెట్టిమూర్ఖుండైనను ఒక్కసారి తిలకించెనేని నతని హృదయ
ము జీవన్ముక్తికై తహతహపడకమానదు. కావున నివి స్త్రీపురుష బాలవయోవృద్ధు
లకెల్లరకునిత్యపఠనార్హమైయున్నవని నాయభిప్రాయము. నే సంచారములోనుండుట
చే వెంటనే జాబువ్రాయనందుకు నన్ను మన్నింతురుగాక.

సికింద్రాబాద్ }
24-5-1924 }
ఇట్లు
కనకగిరి రాజాబాయి.

20. శ్రీసుబ్బారెడ్డిగారు మాపాఠకులకు పరిచయమొనర్చవలసినంత క్రొత్త
వారు కారు. తఱచు న్యాయదీపికలో బ్రచురింపబడు వీరి వ్యాసపరంపరను దిలకించిన
యెల్లరు వీరికింగల సంఘభక్తియు వైదికాచారములంగల యత్యధికానురక్తియు ను
త్సాహజనకంబులగు పలుకుల పొందికయు నెఱుంగకపోరు. పైనవివరించిన పాత్రము

అన్నిటియందు భక్త్యుద్రేకముచే వెల్లువగా ప్రవహించు కవితాప్రవాహము దృగ్గోచరముగును. సంగీతపాఠముగలవారు కీర్తించుచున్న శ్రోతలు పరవశానందభరితులగుదురనుటకు సందియము లేదు. హరికథయు కీర్తనలును పూర్వము మననమాలించువాటికెంతయు వెనుకబడని ప్రణాళికతో బ్రణద్ధమొనర్పబడినవి. హరికథకాది సుపోద్ఘాతము శ్రీ మత్పరమహంస స్వామి. జి. యస్. బి. సరస్వతీగారిచే కూర్పబడియుండుటయేగాక కవిగాయక శిరోమణియగు బాబు పి. యస్. నౌషర్ వాంఛీగారిచే సవరింపబడి అనేకుల సదభిప్రాయములతో విరాజిల్లుచున్నది గావున నిది యెల్లరు మిగుల గౌరవింపదగియున్నది. "మదనగోపాలశతకము" మదనగోపాలమూర్తేయు మారకోటిసుందరాకారభదూరకూరధీర, యను మకుటముగల సీసపద్యములయందు, గపట సన్యాసుల మాయోపాయములు, కలికాలగురువుల మహిమలు భగవత్కృపారసము మున్నగు లోకానుభవవిషయములుగూడ విశేషముగ జేర్పబడియుండుటచే నీతిపుంజరంజితంబై యున్నది. దసరాపద్యములు ద్విపదయనందగునడక, నిందు శ్రీకృష్ణుని జననము మొదలు కంసుని వధదనుక వర్ణింపబడినది. ఈచిన్నపాత్రమునందు శృంగారమతిశయించిపోయి అవినీతిగల్పించుచున్నదని బ్రాహ్మణేతర శ్రేయోవిముఖులగు ప్రతిపక్షులనామదేయులై గవర్నమెంటునకు తెలియజేయనయ్యది పీనల్ కోడ్డు 292 వ శెక్షను ప్రకారము కేసు పెట్టబడినది. భాగవతదశమస్కంధమునందుగలయొక్క కందపద్యమునందలి శృంగారశ్రేష్ఠ్యాతికూడ సామ్యమందుటకువీలులేని యిద్దానింగూర్చి యుసహిష్ణుల ప్రయత్నము విఫలమగునట్లు వారి కుచ్చితమే బయల్పడునట్లు 245 వ శెక్షను ప్రకారము కృష్ణాజిల్లా తణుకుతాలూకా మేజస్ట్రీటుగారు కేసునుకొట్టివేసిరి. మొత్తముమీద వీరి గ్రంథములన్నియు నీతిభక్తిజ్ఞానవైరాగ్యాదులతో తులతూగుచుండుటచే స్త్రీపురుష బాలవయోవృద్ధులకెల్లరకు అత్యంత పఠనార్హమై వెలయుచున్నవి.

న్యాయదీపిక. 21—9—1922 మదరాసు.

21 కం॥ శ్రీరుక్మిణీకళత్రుండు । కారుణ్యముతోడసఖునిగాచినభంగిన్
ధీరుడుసుబ్బారెడ్డికి । కోరినవరమిచ్చిసిరులుగూర్చునుగాకన్

కం॥ పద్మభవుబుజములందున బ్రబలినట్టి। క్షత్రికులజాలు రేడులై ధాత్రిలోన
శాఖలధికంబుగామీరి సరసులందు। రాష్ట్రకూటులు రెడ్లుగా రహిజెలంగె

కం॥ ఆరాష్ట్రవంశమందున। క్రూరుండైనందుడనెడు కలహీనుడొకం
డారాజన్యులమించిన। శూరుండైకోరెవార్కి చుట్టంబవ్వన్

కవులు పండితులు అభిప్రాయములు.

కం॥ నందునిచెడుబాంధవ్యము। పొందగనిష్టంబులేక పోరాటంబున్
చెందతని తోడనెగడక। కొందరు ఈవిధముమారె కుంభినియందున్

కం॥ ఆనందునిదుర్బుద్ధిని। ఈనాటికిరెడ్డులారొ ఇదియొకచిత్రం
బానాడుపొందవేయులు। మానవపతివద్దనొదుగు మాడ్కిని జెందెన్

కం॥ రేడులురెడ్లుగమారెను। వాడలుబండ్లాయెనట్లు వసుధాస్థలిపై
చూడగచోద్యంబాయెను। రేడులు గాకున్నఘనులు రెడ్లెందురా

కం॥ రాజాధిరాజులై భువి। తేజంబుగనేలినట్లు తెల్పెడి శిల్పా
బాజాతివారలేగద। రాజులు రాకుదురునేలె రథసంబొప్పన్

గీ॥ ఆంధ్రమునరెడ్డిబిరుదంబువంటియున్న। వసుమతినిరాజగుణములు వదలనట్టి
రాష్ట్రలేరెడ్డిప్రభువులై రహిజెలంగి। తెలుగుభాషనువన్నెను తేరేముందు

కం॥ వెలగలసద్వంశంబున। సలలితముగనుద్భవించి సత్పురుషుండై
కలనైనబొంకకుండగ। నిలయేలెను తిరపరెడ్డి ఈభువియందున్

సీ॥ శ్రీధరాతలమందు జెన్నొందివెలగలాన్వయమునెక్కువుగ ప్రఖ్యాతిగాంచె
నామహావంశమందలరె తిరపారెడ్డి యతనిపుత్రుడు సుబ్బనాఖ్యవరుడు
నతనికిపుత్రుండు నతులితచరితుండు సుజనవిధేయుండు సుబ్బిరెడ్డి
యాసుబ్బరేడున కాత్మజుండైపుట్టి రాజయ్యయనుపేర తేజమలర

గీ॥ అతనికినిగంగమాంబను నాత్మజుండుగ। బుట్టి బాల్యంబునందునేమురవిరోధి
భక్తుడై కవితంబుసద్భక్తితోడ। చోద్యముగజెప్పనొనగెను సుబ్బరెడ్డి

కం॥ శ్రీరెడ్డిసత్కులంబున। కూరిమితోనుద్భవించి కులమునువన్నెన్
కేరుపుమీరగదెస్తివి। సూరివిధేయుడవునీవు సుబ్బారెడ్డీ

కం॥ ఏజాతివారలైనను। రాజావనగానుపిలిప భక్తితొవానిన్
నీజాతిమేదియనకను। రాజామన్నింతువయ్య రమ్యచరిత్రా

కం॥ కులరూపముగుణభేదము। కలనైనను నెంచవయ్య కడుపడినోహో
యిలనీదు తల్లిదండ్రులు సలిపిరొ యేవ్రతముతుండు సంతోషముగన్

సీ॥ షడ్వర్గములురెయింత చరచరలాగిన దిట్టంబుగావానిజట్టనేర్చు
నేవేళజూచిన నేకచిత్తంబున తత్త్వరహస్యమందు తపమొనర్చు
శృంగారమైనట్టి చేడియల్‌గనుగొన్న చెల్లెండ్రమనకంచు జెప్పనేర్చు
హితులగనిశయంత కౌతుకంబుతోడను నతిమృదువుగమాట లాడనేర్చు

గీ॥ ధరనుధర్మగుణంబులుదానెరింగి। విరివిగను గ్రంధములు వ్రాయ విద్యనేర్చె

సరసముగ సాధుమైత్రితసలుపనేర్చెడు। సుబ్బరెడ్డ్యాఖ్యవర్యుండు సుజనహితుండు

కం॥ మున్కోటివత్రము చేయగ। పక్కిధ్వజుకరుణచేత పాపములణచున్
దిక్కుమసకలతడటంచును। చక్కగబోధించు హితవ్రజంబున కెపుడున్

గీ॥ స్త్రీలు పురుషులుయనకను శ్రీకుబేర। సర్వవేదంబులను భువిన్ జదువవచ్చు
ననుచుకథలందు వాక్కుచే నమితముగను। జెప్ప నినుపొగడవశ మాదిశేషుకైన

కం॥ సలలితముగ విహృదయం। బలనారద వాలఖిల్య యతులుదలంచున్
యిల వెలగంవంశోద్భవ। పలుమరు నీగుణము లెన్నవశమే ధరలోన్

సీ॥ బాల్యంబునే బాల బ్రహ్మవ్రతముబూని బాగుగా యాపరాత్పరునిదలచె
ప్రహ్లాదధ్రువకథల్ రాణతోడను వ్రాసె భక్తివైరాగ్య భావంబునలర
యితరగ్రంథము దాను। వెతకకుండగనందు హితిహాసముల నెన్నొ వెతకి వ్రాసె
దానులయందున దయయుంచి దరిలేని ధర్మరీతులు అకడు దగరచించె

గీ॥ భళిరశేభాషునిటువంటి భక్తియుక్తి। నెచటజూడగ లేదు నేనింతవరకు
నిన్నుబోలినమనుజుండు నిలనుగలడె। సుగుణములజడ్డి సురగిడ్డి సుబ్బిరెడ్డి

కం॥ ధ్రువప్రహ్లాదుని చరితలు। నవరసములు నిండియుండె నరవరులెల్లన్
భువిలో భక్తిగజదివన। కవివతులై ముక్తిధరనుగాంచును వేగన్

కం॥ యతిగణనియమంబెరుగక। వితతిపురాణాదులైన వీక్షింపకయీ
గతిని గవిత్వము జెప్పగ। మతిమంతులు మీరటంచు మదినిదలంతున్

గీ॥ నిమ్నజాతులయన్నను నేర్పుమీర। చేరదీసియు ప్రేమను జిలికి వేగ
భక్తివైరాగ్యముల నిడుముక్తి వేగ। సుగుణములజడ్డి సురగిడ్డి సుబ్బిరెడ్డి

కం॥ లక్షాధికారివైనను। లక్ష్యము జేసెదవ సత్యలాభముగలుగన్
పక్షపాతము నెంచవు। కక్షసలేలేదు న్యాయకక్షియు గాకన్

కం॥ చిన్నప్పుడె పలువిధముల। గొన్నన విబుధాని తండ్రిగొనియాడెదవే
నిన్నేమని వర్ణించెద। నన్నానీమహిమ దెలియ నలవియె ధరణిన్

కం॥ శ్రీకొచ్చర్లకోలంబున। ప్రాకటముగనుద్భవించి భవ్యులదయచే
జోకతో వెంకటరత్నము। యీకృతలమునక్సరచించె నీపద్దములన్

గీ॥ వెలగఅకులాబ్ధిచంద్రుడైయలరునట్టి। సుబ్బరెడ్డాఖ్యవరునకుచుట్టివాలు
దాల్చుదివిజాలరక్షించు సరసిజాక్షు। దేవి యిలలోన సిరులిచ్చియింపుమీర

కొచ్చర్ల వెంకటరత్నం కవి. అత్తిలి.

N. B. ఇంకను అనేకాభిప్రాయములున్నవి. గ్రంథవిస్తరభీతిచే వదలితిమి.

22. చం॥ వెలగలమంచిమూర్తియము। వేటకగనన్ మదిహెచ్చురీతిగా
వెలగలపర్వసౌరభము। వేమరుదివ్యసుగంధమానటుల్

వెలగలలాటసంభరిత । విస్మృతి దివ్యకటాక్ష శ్రీజగన్
వెలగల సుబ్బిరెడ్డికృతి । వీనులకొప్పుమనోహరాకృతిన్
తే॥ గీ॥ చదువొకింతయు నెఱుగకసారసాక్షు పత్కథలు వ్రాయగల్గుట జగతివశమె
నీదుభక్తికి యూహకునిజముకవులు నబ్బురముజెందకుందురె సుబ్బిరెడ్డి॥

ఇట్లు కవిగాయకశిరోమణి
బాబు పి. యస్. నోషర్ దాసులు, గుంటూరు.

23. శా॥ నీ వైరాగ్యము నీకళావిభవమున్ నీవిష్ణుసంకీర్తన
ప్రావీణ్యంబును నీగుణోన్నతియు నీపద్మాక్షుసద్భక్తియున్
నీవిద్వద్వరసేవయున్ వినయమున్ నీసౌమ్య సౌశీల్యకాం
తావైముఖ్యము లెన్నఁదద్భుతము సుమ్మా సుబ్బిరెడ్డీగడున్॥
చం॥ ఎఱుగవు కావ్యపాఠములు నింతపఠించుట సుబ్బిరెడ్డినీ
వెఱుగవు పద్యలక్షణములేమి వచింప నిఘంటునామమే
యెఱుగవు భక్తియుంబోదవె నెట్టులొ యయ్యదియూతజేసి నీ
వెఱిగితి వౌరయింతకవి వేత్తలునిన్ను సహించి మెచ్చగన్॥
తే॥ గీ॥ భక్తివెల్గొందిపరదలై పారనీవు వ్రాయనేర్చిన ప్రహ్లాదవరధ్రువాది
కథలభక్త్యతిశయమును గాంచిబుధులు ముదజలధి మున్గిసోలలాడెదరు గాత॥

మొక్కలతిప్ప
గోదావరిజిల్లా.

ఇట్లు
శ్రీసముద్రాల వెంకటప్పలాచార్యులు,

24. అయ్యా తాము పరమకృపతో నాకిచ్చిన శ్రీమదనగోపాలశతకము శ్రీరంగనాథనామసంకీర్తనలు జదివితిని. ఆహా తాము పనివారలై విద్యాజ్ఞానంబు లేకయుండియు సాధుసజ్జనుల కుపయోగార్థంబుగా నీతి భక్తి జ్ఞానవైరాగ్యంబులు యింత సులభప్రాయంబుగా వ్రాయుటజూడ నాశ్రీయఃపతియే తమవాక్కునుండి పల్కించుచున్నట్లు గాన్పించుచున్నది. గావున మీరు రచియించు గ్రంథములలో నచ్చటచ్చట ఛందోవ్యాకరణదోషంబు లుండినను యుండవచ్చుగాని పండితులైనవారలవి యెట్లో దిద్దుకొని సారంబు గ్రహింతురని నాయభిప్రాయము. మఱియు తాము మదనగోపాల శతకములో దెల్పిన కలియుగ గురువుల మహిమ కపటసన్యాసుల స్థితి నారాయణ నామ మహిమజూచి మిగుల యానందించుటయేగాక దైవము యింకా తమకు తోడ్పడ గలందులకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నవాడ.

నరసన్నపేట
గంజాంజిల్లా.

ఇట్లు,
వైశ్యరాజు వెంకటరాం బావాజీ.

25. అయ్యా తమరు నాయందు దయచేసి పంపించిన తామురచించిన శ్రీరంగనాథనామ సంకీర్తనలున్ను శ్రీమదన గోపాలశతకము ప్రహ్లాద ధ్రువచరిత్రలు హరికథలున్ను చూచితిని. నేను పండితుడను గాకున్నను నాయందింత దయచూపినందులకు తమ కనేకవిధముల కృతజ్ఞుడనగుచున్నాను. మరియు తమకృతివిషయములో నాఅభిప్రాయము వ్రాయుటలో పద్యరూపములో వ్రాయుట తృప్తిగానుండతగిన సంగతులు యిముడవని గద్యరూపముగా వ్రాసిపంపించితిని. నాకు దోచినమట్టుకు తమకవి పండితులకు పామరులకు సైతము నిత్యము పఠించతగినదిన్ని భక్తిరసప్రధానమైనదిన్ని అనుటకు సందియమించుకైన లేదు. మీరు నాయందు చూపిన గౌరవమునకు అనేక వందనములొనరించుచు యింతటితో ముగించుచున్నాడను.

ఇట్లు

ఆచంట	నుదురుపాటి లక్ష్మీనరసింహమూర్తి
18-11-21	హెడ్ మాష్టరు బోర్డుగరల్సుస్కూలు పెనుగొండ.

26. To M. R. Ry.,
Velagala Subbareddi Varma Garu.
Maruter, Kristna Dt.

I have carefully gone through your books by name Dhruva Charitra and Madanagopala Satakam. The style of Both books is simple and glowing. It is clearly brought in these writings great devotion and religious zeal. These books show a good many morals of the best sort which are to be adapted by each and every man. In other words, it is not far from the truth if I say that these books are the model of their kind with regard to devotion, zeal and morals. I need not specially point out the merits of Prahalada of the same fact. The readiri will covince themselves of its merits if they go through once.

MARUTER	Yours Faithfully,
West Godavary Dt.	Md. YUSUFF, s. v. G High School.

27. వీరిని నేను కొంతకాలమునుంచి యెరుగుదును. నేననేక నీకవి శ్రీన్యాయదీపిక, ఆంధ్రపత్రికాశిక, సైతు, మొదలగు వార్తాపత్రికలలో ప్రజోపకారంబగు ననేక వ్యాసరాజంబులు వ్రాసియుండుటచే వీరి మృదుమధుర వాక్య పదగుంభణపాండిత్య ప్రకర్షణాము తెలుగని వారుండరని తలంచెదను. అట్టి వీరి గ్రంథములు నీతిభక్తిజ్ఞానవైరాగ్యబోధకంబై సర్వజనశ్లాఘాపాత్రంబగుట కేమియభ్యంతరముండును. గ్రంథములందలి శైలి మృదువై అనేక నీతులు మిగుల సులభోపాయంబుగా నె

ల్లరు గ్రహించునట్లు నిందుపొందుపరచి యుండుటచే అజ్ఞానతిమిర భాస్కరమో యనునట్లు ప్రకాశించుచున్నది. ఆంధ్రసోదరులిట్టి గ్రంధకర్తలను ప్రోత్సాహ మొసగు చున్న మున్ముందింక నిట్టి గ్రంధములు వెలువడుటను సందేహ మేమి.

సత్యవరము, గ్రామ మునసబు.	ఇట్లు సజ్జన విధేయుడు, దుడే సుబ్బారాయుడు.

28. M. R. Ry., Velagala Subbareddi Varma Garu, Maruter.

I have carefully studied your "Dhruva Charitra" The story is interesting and full devotion. The style is simple and lucid. I am struck with the admiration, by the perusal of this book, to go through all the book compited by you, I can say that all your works are readable at all times by all men, women and children.

Medical Practitioner, NARSAPUR. } I am, Yours Sincerly, (Sd) K. N. MURTY NAIDU.

29. పంచరత్నములు.

వా॥ శ్రీమీరంగబయోధిదోచుసుధ గాంక్షింపంగ । దైత్యాళికిన్
వ్యామోహంబును । దేవకోటికమృతాస్వాదంబునుంగూర్చియు
త్యామోదంబెనయన్ రమాపరిణయ । వ్యాసక్తుడీవిష్ణుండి
చ్ఛామాత్రంబున సుబ్బిరెడ్డినిధరన్ । సాసన్ కృపన్నెప్పుడున్
సీ॥ పుట్టునాదిగహరి । పూజనుమదినిల్పి బ్రహ్మచర్యవ్రతంబు భక్తిమీర
నిష్కళంకముగా । నెరపుచుప్రజలను నాప్లవముగకడు సలుపుచుండుటి
నిమ్నజాతులగన్న నేర్పుతోదరిజేర చెడుమార్గములువీడ జెప్పుచుండు
సాధుసజ్జనులన్న । సరసజేరియు వేగ కుతుకసంభాషణల్ గొల్పుచుండు
గీ॥ భక్తులనుగన్న మనసార ప్రణుతిజేయు । వేణుగోపాలు నతిసదా వినుచునుండి
వెలగలకులాబ్ధిచంద్రుడై వెలయుచుండె । సుగుణములజడ్డి సురగిడ్డి సుబ్బిరెడ్డి
సీ॥ భక్తవరులగన్న భ్రాతృవర్యులగన్న । ప్రేమనుజూపెడి ప్రియతముండు
ముక్తిమార్గము వేగముంజేతబట్టియు । సరసుడైవిలసిల్లు సద్గుణుండు
పరదారలనుగన్న భగినిమాతలవలె । మదినెంచి ప్రేమించుమానవుండు
ఆచంద్రతారార్కమవనివిరాజిల్లు । గ్రంధముల్ వ్రాసిన కవివరుండు
గీ॥ కవితగల్గియుపరకవి గాయకులను । శక్తికొలదిగ ప్రేమించు సాధుహితుడు
వెలగలకులాబ్ధిచంద్రుండు విభవవరుడు । సుబ్బరెడ్డను నాముండు సూరిగుణుండు

సీ॥ వసుధపై వెలగల వంశమునకుచాల । వన్నెదెచ్చిన కులవర్ధనుండు
మనుజకోటిలోసుజన్మాశనియెకడు । ప్రఖ్యాతిబడసిన భక్తవరుఁడు
మూఢులకైనను ముక్తిమార్గము జెప్పి । యుద్ధరించెడిమహా యుత్తముండు
శత్రుమిత్రులనైన సమముగావీక్షించి । గారవించెడి మహాఘనయశుండు

గీ॥ సుకవిగాయకవినుతుండు సుజనహితుఁడు । సాధుచరితుండుమహితుండు సజ్జనుఁడు
సదయహృదయుండు వెలగలసద్గుణుండు । సుబ్బిరెడ్డార్యవర్యుండు నూరిగుణుఁడు

సీ॥ మీపూర్వులేకదా భూపతులైకడు । మంచిగాకీర్తినార్జించినారు
మీవారలేకదా మేదినిపైకడు । గుడిగోపురాల్ నెలకొల్పినారు
మీతాతలేకదా కారుణ్యవంతులై । పండితకవుల గాపాడినారు
మీవారలేకదా మెండుగాధరణిపై । దేశభాషకువన్నె దెచ్చినారు

గీ॥ అట్టి సుకృతకులముననవతరించి । నీదుపూర్వులదార్గన నెగడినావు
అహనీగుణగణములు నరయవశమె । సుగుణములజడ్డి సురగిడ్డి సుబ్బిరెడ్డి॥

1915 సం॥రమ డిశంబరు నెలలో బాబు. పి. యస్. నౌపరీవాంజీగార్కి బర్మాలో సీతాకళ్యాణము హరికథ అచ్చువేయించుటకై చందాపూర్వకంబుగా కొంత ద్రవ్యము బంపి 1916 యేప్రిల్ నెల మొదటివారములో బర్మానుండి శ్రీరంగము వెళ్లి తిరిగి స్వగ్రామమునకు వచ్చుచు గుంటూరు వెళ్లి సదరు గ్రంథకర్తను దర్శింప సంతసించి ఆశువుగా నీపై పద్యములు జెప్పిరి. మరియు 1917 వ సం॥రములో గుంటూరులో దేవాలయనిర్మాణమేర్పాటుచేయుచున్నానని తెలుప మార్టేరునుండి కొంత ద్రవ్యము వసూలు జేసిబంప కొన్ని పద్యములువ్రాసిరి. అవి గ్రంథవిస్తరభీతిచే ఇందుదహరించలేదు.
